

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Ma összeül az országgyűlés

Csütörtökön megkezdődik az országgyűlés őszi ülészaka. A Minisztertanács azt javasolta, hogy az új összetételű testület a nyári alakuló ülését követő első munkatanácskozásán tűzze napirendre a kormány ötesztendő munkaprogramjának megvitatását, valamint az 1984-es állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot.

Kádár János fogadta Viktor Kulikovot

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára szerdán délután a Központi Bizottság székében fogadta Viktor Kulikovot, a Szovjetunió marsallját, a Varsói Szerződés tagállamai Egyesített Fegyveres Erőinek főparancsnokát.

A szívélyes, elvtársi légkörű találkozón jelen volt Horváth István, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Oláh István hadseregtagornok, honvédelmi miniszter és Nyikolaj Szilcsenko vezérezered, az Egyesített Fegyveres Erők főparancsnokának magyarországi képviselője. (MTI)

Elindult a barátságsvonat a Szovjetunióba

Október 9-én, szerdán különvonat utasait, politikai delegációt elindult a Szovjetunióba a Hazafias Népfőrdő és a KISZ megyei bizottsága, valamint az Expressz Utazási Iroda által szervezett barátságsvonat. A debreceni Nagyállomáson Csontos János, a KISZ megyei bizottságának titkára búcsúztatta hivatalosan a

Hajdú-Bihar megyéből több mint háromszáz népfőrdőfrontaktivista, KISZ-es fiatal ismerkedik az elkövetkező napokban Moszkva és Leningrád nevezetességeivel és képviseli megyénket a baráti találkozók.

Katonai attasék Szoboszlón Látványos gyakorlati bemutató a pv-bázison

Mint arról a tegnapi számunkban beszámoltunk, kedden a Budapesti akkreditált katonai attasék és feleségeik érkeztek kétnapos hivatalos látogatásra a megyei polgári védelmi parancsnokság hajdúszoboszlói kiképzőközpontjába.

A második napon, szerdán a számos országot képviselő látogatók gyakorlati bemutatót tekintettek meg. Annak jegyében, hogy eléggé gyakran jelennek meg híradások különböző természeti csapásokról, katasztrófákról, amelyek — egyebek közt —

arról is tanuskodnak, hogy korlátozottan vagyunk képesek elhárítani a következményeket. Tehát sürgető feladatunk részint a fölkészültség fokozása, részint pedig a nemzetközi együttműködés.

A dr. Hegedűs Gábor ezredes, megyei törzsparancsnok és helyettese, Vass Antal alezredes vezette komplex bemutatót a polgári védelmi egységek, tűzoltók, műszaki és egészségügyi alakítások elemi csapás, közúti és vasúti katasztrófa következtében kialakult kár-

területet derítettek föl, a hajléktalanok vált lakosságot vonták ki a csapás sújtotta helyszínről s helyezték el sátrakban; a sérülteket mentették ki, s hordták el a sebesültgyűjtő helyekre, illetve részítették elsősegélyben. Ezen kívül tüzet lokalizáltak, közműveket állítottak helyre ideiglenesen, valamint megszerverték az aleggységek közötti együttműködést. A gyakorlati bemutatót látványosan és példásan hajtották végre.

Ülést tartott a Miniszter- tanács

A Minisztertanács szerdai ülésén megtárgyalta és jóváhagyta az Országos Terhivatal elnökeinek jelentését az 1986-1990. évi magyar-román tervezetvétel lezárásáról.

A kormány jóváhagyólag tudomásul vette a számítógépes népeségnyilvántartás tapasztalatairól szóló jelentést. A Minisztertanács az államigazgatás korszerűsítése, a lakossági ügyek intézésének további egyszerűsítése érdekében határozatot hozott a nyilvántartott adatok és az adatszolgáltatások körének bővítéséről, a népeségnyilvántartás területi bázisának fokozatos kiépítéséről.

A kormány megerősítette az Állami Tervbizottság állásfoglalását az erdővagyonnal való gazdálkodás feladatairól, és felkérte a társadalmi szerveket, hogy nyújtsanak támogatást az erdőtelepítési, a fásítási tervek megvalósításához, valamint az erdők és fák fokozottabb védelméhez. (MTI)

DEBRECENBE LÁTOGATOTT A KOMSZOMOL SZÍNHÁZA

FOGADÁS A SZOVJET FŐKONZULÁTUSON

A szovjet kultúra napjai Magyarországon rendezvény-sorozatának keretében szerdán debreceni vendégszerzésre érkezett a Lenini Komszomol Színház társulatának küldöttsége Mark Zaharovnak, a színház főrendezőjének vezetésével.

A délután folyamán a Szovjetunió debreceni főkonzulátusán fogadást adott a társulat tagjainak tiszteletére I. G. Baljaszinszkij főkonzul. A fogadáson részt vett dr. Onosi László, az

MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, Koósné Török Erzsébet, a megyei KISZ-bizottság első titkára — a megyei párt-végrehajtó bizottság tagjai — dr. Gyarmati Kálmán, a megyei tanács elnökhelyettese, Söky Andrea, a Művelődésügyi Minisztérium munkatársa, Borbély Miklós, a városi tanács elnökhelyettese, Varga László, a városi pártbizottság osztályvezetője és Gali László, a Csokonai Színház igazgatója. I. G. Baljaszinsz-

kij, dr. Onosi László, Mark Zaharov és Gali László pohárköszöntőben elhangzott, hogy a szovjet kultúra napjainak rendezvénysorozata és a Komszomol Színház vendégjátéka hozzájárulnak népeink barátságának erősítéséhez, egymás életének, kultúrájának jobb megismeréséhez.

Este a Komszomol Színház tagjai a Csokonai Színházban *A kísérlet folytatódik* című szovjet darabot mutatták be.

Az országgyűlés őszi ülészaka elé

Az ülészakot ezúttal is a képviselőtestületek széles körű tanácskozássorozata előzte meg. A fővárosi és a megyei képviselőcsoportok előzetes tájékoztatást kaptak a kormányprogram főbb gondolatairól — s üléseiken megvonták a területfejlesztés, a megyei gazdálkodás tavalyi eredményeinek mérlegét is. Az egyes népgazdasági ágazatok, az állami intézményhálózatok tavalyi költségvetését tárgyaló beszámoló pedig az illetékes állandó bizottságok tanácskozásának napirendjén szerepeltek. Az ülészakot előkészítő megbeszélőszorozatot a képviselők nagy aktivitása jellemezte: az állandó bizottsági ülések csaknem száz hozzászólója felelősségteljes, ám kritikus megközelítéssel — gyakran egy-egy megállapítással vitázva — fejtette ki álláspontját. Sokan közülük egyébként e választott tisztségükben először mondták véleményét az országos politika, a közélet, illetve szűkebb környezetük dolgairól.

A következő esztendő teendőiről szólva a képviselők támaszkodtak a párt XIII. kongresszusán adott helyzetelemzésre, s minden bizonnyal a legmagasabb pártfórumon elfogadott dokumentumokból indult ki munkaprogramja összeállításakor a Minisztertanács is. Ha csupán a gazdasági építőmunka területét ragadjuk ki a kormány és az egész társadalom előtt álló feladatsorból, a képviselői véleményekből is kitetszik, hogy a bázist, amelyre építeni lehet és kell, az elmúlt esztendő igen nehéz körülmények között elért eredményei adják. Az, hogy sikerült javítani a népgazdaság egyensúlyi helyzetét, megőrizni stabilitását és az alapvető szociális vívmányokat, s a korábbinál szerényebb feltételek mellett is gyarapodott az ország. Ugyanakkor — s éppen az idejé eddigi tapasztalatai mutatják ezt — sok tekintetben továbbra is sebezhető a gazdaságunk. Igen nehéz lesz az idei tervcélok elérését a külgazdaság tovább romlott feltételei, s a termelésben tapasztalható

gondok, kedvezőtlen jelenségek, amelyek részben az év eleji rendkívül hideg időjárás okozta kiesésekre vezethetők vissza, másrészt azonban azt mutatják, hogy még mindig nem sikerült a termelési szerkezet átalakításában, az exportképesség, a minőség javításában kellően előrelépni.

A következő tervidőszakra előirányzott, s az eddigienél némileg élénkebb gazdasági növekedést tehát teljes egészében a szükséges strukturális változások következtetés véghezvitelével lehet elérni; annál is inkább, mivel új, külső erőforrások bevonására nem lesz lehetőségünk, s hazánk hitelképességét továbbra is meg kell őrizni, a többi között adósságállományunk folyamatos csökkentésével.

A zárszámadás — vagyis a népköztársaság tavalyi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat — elkészítésével általában nem a parlament őszi ülészaka foglalkozik. Az előző év mérlegét a nyári tanácskozás hivatott megvonnai. Idén azonban a júniusi országgyűlési választásokat követően a parlament újjáalakulása adta a nyári ülészak programját. Ezért került most későbbre az előző esztendő értékelése. A képviselők közül sokakat — különösen azokat, akik először vesznek részt a parlament munkájában — érthetően jobbra nem az elmúlt év részletes történései, inkább az azokból levonható, jövőbe mutató tapasztalatok foglalkoztatták az ülészakot megelőző parlamenti bizottsági viták során. A viták, a javaslatok így messze túlmutattak az eredetileg meghatározott témakörön, a felszólalók az idejé gazdálkodás kérdéseivel, sőt a következő ötéves tervidőszak elgondolásaival is behatóan foglalkoztak. A kilenc állandó bizottsági ülés állásfoglalása alapján is a közös véleményt végül úgy összegezték a terv- és költségvetési bizottságban, hogy javasolják a törvényhozó testületnek: a betervezett formában fogadják el a költségvetést. (MTI)

Ősz a csemetekertben

Felkészültek az őszi idényre, hanem vannak ványokkal —, hanem vannak lerakatai Hajdúböszörményben, Egerben, Miskolcon, Kazincbarcikán is. Évek óta jelentős nyugati exportra is termelnek. Ez év őszen elsősorban juharsuhángokra, berkenyékre és cserjékkel gyümölcsfaolt-

lamint meggyfákra kaptak exportmegrendelést. Gyümölcsfából egyik legnagyobb belföldi megrendelőjük Debreceni Állami Gazdaság. Ez év őszen kísérlet alatt álló jugoszláv bőtermő szilvafajtákat szállítanak a gazdaság számára.

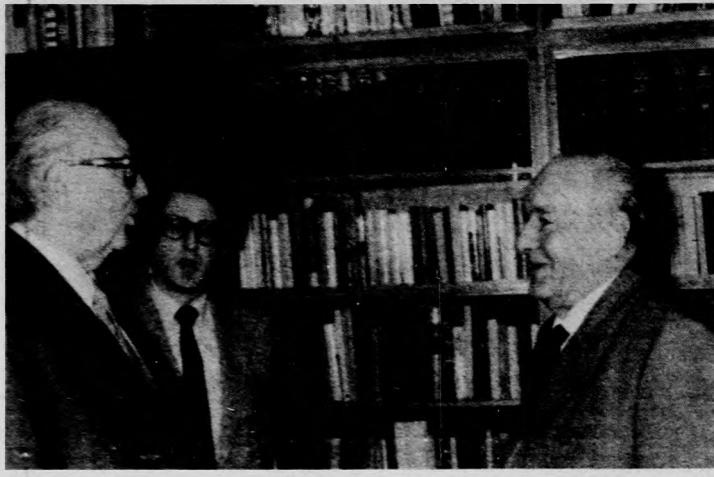
Diszborókákat emelnek ki a látókerti csemetekertben (Fotó: Iklódy János)

Természetesen a termelt diszfékből, cserjékből nemcsak a városok környezeteire, parkjaira, utcáira jut, hanem a lakosság is bő választékot talál a csemetekert különböző lerakatainál, így Debrecenben a Lefkovits utcái árúdjában, ahol nemcsak fák, cserjéket, disznóvényeket, gyümölcsoltványokat, hanem a kertészkedéshez szükséges különféle növénytápot is vásárolhatnak a kiskertek gazdái. A kereslet-hez igazodva, lerakatot nyitott a csemetekert az István út 122. szám alatt is.

Hamarosan követik a lerakatokba a disznóvényeket a gyümölcsfaoltványok is. Néhány — az utóbbi években hiába keresett — fajta: naspolya, birsalma, tövis nélküli szeder, újfajta kajszis és őszibarackok, körték, nemesített meggyek, cseresznyék. Sajnos, az oltott, bőtermő dió ezen az őszen sem lesz kapható.

Kádár János és Wolfgang Mischnick találkozója

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára szerdán délelőtt a Központi Bizottság székében fogadta Wolfgang Mischnicket, az NSZK-beli Szabad Demokratá Párt (FDP) parlamenti csoportjának elnökét, a párt alelnökét.

A szívélyes légkörű találkozón véleménycserét folytattak a nemzetközi helyzetről. Különösen nagy figyel-

met fordítottak a kelet-nyugati párbeszéd és együttműködés témakörére. Áttekintették a magyar-NSZK kapcsolatokat helyzetét és továbbfejlesztésük lehetőségeit.

A találkozón jelen volt Kovács László, a Központi Bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője, valamint Ernst-Friedrich Jung, az NSZK budapesti nagykövete. (MTI)

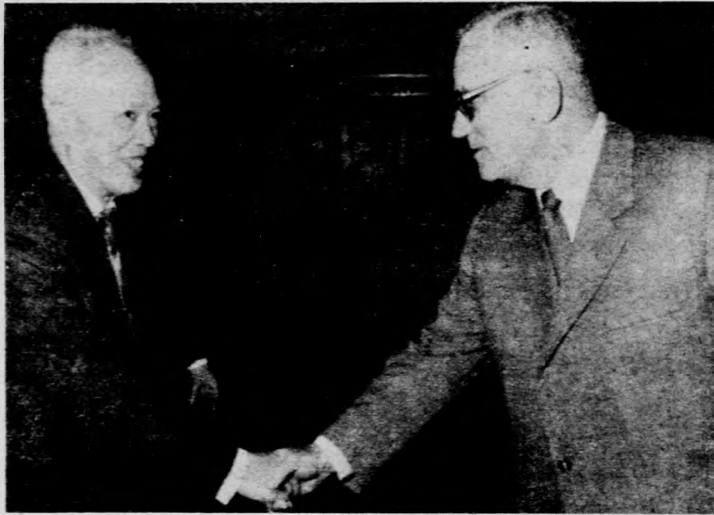
Magyar-vietnami parlamenti tárgyalás

Az országgyűlés tárgyalócsoportja Sárlos Istvánnak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, az országgyűlés elnökének vezetésével szerdán a Parlamentben tárgyalást folytatott a Nguyen Huu Tho, a Vietnami Szocialista Köztársaság nemzetgyűlésének elnöke vezette vietnami parlamenti küldöttségével, amely hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban.

Tájékoztatták egymást országai gazdasági, politikai helyzetéről, az időszerű fel-

adatokról, a törvényhozó testületek munkájáról. A teljes nézetazonosság alapján véleményt cseréltek a két ország kapcsolatának fejlődéséről és az időszerű nemzetközi kérdésekről. A vietnami küldöttség vezetője hivatalos látogatásra hívta meg Vietnamba a magyar parlament küldöttségét. Sárlos István a meghívást köszönéssel elfogadta.

A tárgyaláson jelen volt Nguyen Lung, a Vietnami Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete is. (MTI)

A két delegációvezető: Nguyen Huu Tho, a nemzetgyűlés vezetője és Sárlos István, az országgyűlés elnöke (MTI-fotó, Pólya Zoltán felvétele—Telefotó—KS)

Kulturális fórum

Hans-Dietrich Genscher Budapestre érkezik

A budapesti kulturális fórumnak igen nagy a jelentősége az európai biztonsági és együttműködési folyamat továbbhaladása szempontjából. Jelentette ki Fred Sinowatz.

Az osztrák kormányfő, aki szerdán külföldi újságírókkal találkozott, egyúttal közölte: azon munkálkodik, hogy az idei bécsi dialógus, amelyen Ausztria, Magyarország és a két német állam vezető kultúrpolitikusai vettek részt, folytatódjék, mégpedig szélesebb alapokon.

Leopold Gratz külügyminiszter, aki ugyancsak részt vett a sajtótájékoztatón, a budapesti fórumról szólva rámutatott: a tanácskozás nemcsak a kelet-nyugati viszony alakulása miatt fontos, hanem az összeurópai együttműködés szempontjából általában, hiszen a közös hagyományokra, kölcsönhatásokra támaszkodó kulturális csere, a kooperáció nem állhat meg az egyes politikai vagy gazdasági szövetségek, például a (nyugat)-európai közösség határainál.

Mindkét vezető osztrák politikus lényegesnek ítélte, hogy a budapesti fórumon, amelyre Ausztria és más semleges, illetve el nem kötelezett országok gyakorlati javaslatokkal készülnek magas szinten képviseltesk magukat a résztvevők. Bécs Herbert Moritz közölte, hogy az NSZK-ból Hans-Dietrich Genscher külügyminiszter is részt vesz a

MSZMP-küldöttség utazott Franciaországba

A Francia Szocialista Párt meghívására Borbély Gábor, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Budapesti Pártbizottság titkára vezetésével küldöttség utazott Toulouse-ba, ahol részt vesz a Francia Szocialista Párt október 11-13. között megtartására kerülő kongresszusán. A delegáció tagja Horváth Tamás, a KB külügyi osztályának munkatársa. (MTI)

Genfi tárgyalások

Az atom- és űrfegyverzet-ről kezdett szovjet-amerikai tárgyalások keretében szerdán Genfben ültört a hadászati fegyverekkel foglalkozó tárgyalócsoport.

Pál Lénárd a Szovjetunióba utazott

Pál Lénárd, az MSZMP Központi Bizottságának titkára az SZKP Központi Bizottságának meghívására szerdán a Szovjetunióba utazott. Kíséretében van Knopp András, a KB osztályvezető-helyettese.

Pál Lénárd búcsúztatására a Ferihegyi reptéren megjelent Borisz Sztukalin, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. (MTI)

Rácz Sándor köszöntése

Rácz Sándor altábornagyot, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Ellenőrző Bizottságának tagját, honvédelmi miniszterhelyettesét 60. születésnapja alkalmából az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának nevében szerdán Gyenes András, a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke köszöntötte.

A köszöntésen jelen volt Somogyi Imre, a Központi Ellenőrző Bizottság titkára és Varga Péter, a Központi Bizottság osztályvezetője. (MTI)

Filmkórtól

A Koreai Munkapárt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából Ju Jong Gol, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete szerdán filmkórtól rendezett a nagykövetség épületében. (MTI)

budapesti tanácskozáson.

Köpeczi Béla művelődési miniszter, az Európai Kulturális Fórum Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke szerdán Budapesten tájékoztatta a hazai egyházak vezetőit a rövidesen sorra kerülő tanácskozás előkészületeiről és a magyar delegáció tervezett tevékenységéről. A tájékoztatót részt vett Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke is. (MTI)

Sajtótájékoztató a földrengésről

Veszprém megye vezetői — Gyuricza László, a megyei pártbizottság első titkára és István János, a megyei tanács elnöke — szerdán sajtótájékoztatót tartottak Peremartonban az augusztus 15-i földrengés és az utána következő utórengek okozta károkról, valamint az ezekkel összefüggő

intézkedésekről és a helyreállításról. Eddig 2,3 millió forintot utaltak át a közösségek és az egyéni adakozók a beruházási nagykövetségi tanács letéti számlájára. A társadalmi munkában csaknem 4000-en vettek részt az elmúlt hetek folyamán.

A SZOVJET KULTÚRA NAPJAI Baráti találkozó Budapestben

A Szovjetunió Állami Akadémiai Nagyszínháza balettel-együttesének tagjai és a magyar újságírók baráti találkozásával, illetve kiállításokkal, színházi, komoly zenei programokkal folytatódott szerdán a szovjet kultúra napjainak eseménysorozata Budapestben.

A baráti találkozón — amelyet Ivan Bagyul, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa, a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének magyarországi képviselője nyitott meg a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában — Sztanyiszlav Lusin, a moszkvai színház főigazgatója beszélt a szovjet kultúra napjai alkalmából hazánkban vendégszerelő társulat munkájáról. Hangsúlyozta, nagy megismerés, hogy hat év után ismét Magyarországon vendégszerelhet a Bolsoj Színház balettelgyüttese. Ez alkalommal 240 művész érkezett hazánkba, hogy Budapestben és Győrben bemu-

tassa két legfrissebb produkcióját, Sosztakovics Aranykor, valamint Glazunov Rajmonda című alkotását.

A Bolsoj és a Magyar Állami Operaház közötti baráti kapcsolat elmélyüléséről beszélt Orosz Adél, az opera balettagozatja. Mint elmondta, éppen ez színház neves mesterei tanították be a magyar Opera társulatának a felszabadulás után a Diótörőt, majd a Párizs lángjai című darabot. Több nagy művésznök táncolt a budapesti operaház színpadán, s ugyancsak számos magyar táncos lépett fel a Szovjetunióban. A kapcsolat szorosítására utal, hogy a jövő év áprilisában Vaszújev Macbeth című táncjátékát mutatja be a magyar balet-társulat.

A világhírű szovjet műzeumok anyagából nyílt regészeti, valamint festészeti vendékiállítás szerdán a Szépművészeti Múzeumban. A szovjet kultúra napjai alkalmából hazánkba érkezett

Szkiták aranya című tárlat a leningrádi Ermitázs gyűjteménye alapján mutatja be az eurázsiai sztyeppek művészetét, míg a Hagyomány és jelenkor című kiállítás az orosz és szovjet festészet legjellemzőbb áramlataiból, legkiemelkedőbb alkotásaiból nyújt gazdag válogatást a magyar közönség számára.

A regészeti tárlattal egy időben megnyílt festészeti bemutató 98 alkotását a moszkvai Tretyakov Keptár és más szovjet múzeumok gyűjteményeiből állították össze. Ezeket kívül a Radnóti-színpadon zenés irodalmi összeállítás szórakoztatta a közönséget, a Pataky Művelődési Központban a Vazarov népzenei együttes adott műsort, a Pesti Vigadóban Vlagyimir Krajnyev zongorapédja, a Zeneakadémia pedig a Barokk régi zenei kamaragyüttes hangversenye aratót nagy sikert, az Építőművészek Szövetségében pedig szovjet építészeti kiállítás nyílt. (MTI)

Számítástechnika a tsz-ekben

Ülést tartott a TOT elnöksége

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége szerdán ülést tartott. A kormány felkérésére megvitatta a hetedik ötéves népgazdasági tervről szóló törvényjavaslatot. A testület ülést Szabó István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a TOT elnöke vezette. Csendes Béla, az Országos Terhivatal elnökhelyettese részletesen indokolta a tervjavaslatot.

A vitában az elnökség észrevételeket fogalmazott meg, majd kialakította véleményét. Az ülésen felszólalt Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. A TOT elnöksége álláspontját és javaslatait eljuttatta a Minisztertanácsnak.

Az elnökség megvitatta a számítástechnika alkalmazásának helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit a tsz-ekben. A testület elé terjesztett irá-

sos anyag szerint a közös gazdaságokban egyre nagyobb számban alkalmaznak számítógépeket és programokat a részleg irányításához. A korszerű berendezések mind több helyen könyvelnek az elemző munkát. A MÜSZI közreműködésével az idén 2300 gépet helyeztek ki az üzemekbe, legnagyobb részük személyi számítógép. Terjed a könyvelőautomaták használata is.

A gyakorlatban gondot okoz, hogy az indokoltnál lényegesen nagyobb a felhasznált típusok száma, és a programok is nagyban különböznek egymástól. Ezzel az „invázióval” a gazdaságok csak nehezen tudnak megbirkózni, sokfelé keserű tapasztalataik vannak egyes programtervezők megbízhatatlanságáról, az általuk felkínált megoldások nehézségéről. A gazdaságok

ezért érdekképviseleti szervezetek segítségét kérték a választás könnyítéséhez. A tsz-ek területi szervezetei a jövőben az eddiginél jobban bekapcsolódnak a számítógépes módszerek fejlesztésébe; javaslatokat adnak majd és fölkarolják az erre a célra alakuló területi szervezetek, szakmai közösségek munkáját. A MÜSZI továbbra is szállítja a programokat, ám szorosabb együttműködést alakít ki egyfelől a tesztvölkkel és a TOT központi részlegeivel is. Az elnökség ülésén arra figyelmeztettek: nem elég a gépet megvásárolni, annak kihasználását is biztosítani kell. Általános tapasztalat ugyanis, hogy messze nincs kihasználva a számítógéppark. Jobb munkamegosztással és változatosabb programokkal hatékonyabban lehetne alkalmazni a már meglévő gépeket. (MTI)

Mitterrand a Gorbacsov-látogatásról

Rendkívül pozitívnak minősítette Francois Mitterrand francia köztársasági elnök Mihail Gorbacsov párizsi látogatását. Az SZKP KB főtitkárának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségi tagjának hivatalos látogatását a minisztertanács szerdai ülésén elemezték, és ezen szólt fel az államfő.

Mitterrand hangsúlyozta, hogy a látogatás lehetővé tette mindkét fél számára a kormány hivatalos szövegeknél jobb megismerését.

Roland Dumas francia külügyminiszter szerint a francia-szovjet tárgyalások minden vonatkozásban sikeresek voltak. A véleménycseré ösztönöz és rendkívül szívélyes volt — mondta a francia diplomácia vezetője, s hozzáfűzte, hogy a tárgyalások serkentőleg hatottak a francia-szovjet kapcsolatokra.

A minisztertanács üléséről a kormány hivatalos szövege számolt be.

Elutazott Pjotr Gyemicsev

Szerdán elutazott hazánkba Pjotr Gyemicsev, az SZKP PB póttagja, a Szovjetunió kulturális minisztere, aki részt vett a szovjet kultúra napjainak ünnepélyes megnyitóján. Pjotr Gyemicsev megbeszélést folytatott Csehák Judittal, a Minisztertanács elnökhelyettesével, a Magyar-Szovjet Kormányközi Kulturális Együttműködési Bizottság magyar tagozatának elnökével. Pjotr Gyemicsevet fogadta Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja és Pál Lénárd, a Központi Bizottság titkára.

Üdvözlő táviratok

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága táviratban üdvözölte a Koreai Munkapárt Központi Bizottságát a párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából.

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Ratu Sir Penia Gamilaut, a Fidzsi-szigetek fő kormányzóját, az ország mezteti ünnepe alkalmából. (MTI)

Samir Washingtonban

A közel-keleti helyzetről, Izrael és az Egyesült Államok együttműködéséről folytatott szerdán megbeszélést Washingtonban Jichak Samir izraeli külügyminiszter amerikai kollégájával, George Shultzal.

A megbeszélést követően mind Shultz, mind Samir elégedetten nyilatkozott az Egyesült Államok és Izrael együttműködéséről, beleértve a gazdasági és a stratégiai együttműködést is. Az izraeli külügyminiszter megismételte: kormánya csak a közvetlen tárgyalások útján tartja lehetségesnek a közel-keleti válság rendezését, ilyen tárgyalásokat akar Jordániával, de „a megoldásnak a térségen belül, nem azon kívül kell megszületnie” — vagyis Tel-Aviv továbbra is elutasítja nemzetközi konferencia összehívását a rendezésre. Samir azt is kife-

lentette, hogy „a PFSZ terroristái” nem vehetnek részt semmiféle rendezésben. Mint ismeretes, Washington — Huszejn jordániai királlyal együtt — lehetőséget keres arra, hogy a PFSZ-en kívülálló palesztinokat is bevonjon az esetleges tárgyalásba. Egy ilyen lehetőségről Samir nem nyilatkozott.

Vasúti baleset Hatvanban

A szerdára virradó éjszaka a budapest-miskolci vasútvonalon baleset történt. Hatvan vasútállomáson éjjel 0.40 perckor egy áthaladó tehervonat öt kocsija kiskilott, s megrongálta a felső vezetéket és a vasúti pályát. Az állomás Miskolc feléi oldalán a délelőtti órákban csak

egy vágányon közlekedhettek a szerelvények, általában másfél órással késéssel. Delután 2 óra a vezetéket helyreállították és a kocsiakat is el-távolították a vágányokról. A baleset okának kivizsgálását, valamint az anyagi kár felmérését a MÁV szakemberei megkezdték. Személyi sérülés nem történt. (MTI)

A műtra

Az utóbbi hetek többször hangzott gazdasági üzemek nek nyilatkozatai csökkentik a műhasználsukat. A meghökkenetek, akább, mivel az utben az üzemek egyobb gondot ford mütárgya-felhaszná mális mennyiségé kítására, ami egyb jelentette, hogy az növekedtek. Nagya trágyázás — ez le lom, s érthetően, természetlágok fok is így érhető el. már olyan nagy r terméket állítanak zölgazdasági üzem hektár területen, úttal nagy menny anyagot von el a hogy azt valóban, mennyiségű műtra het pótolni.

Másrészt megle trágya-felhasználás néseinek ténye azé vel manapság a minden mez üzemben képzett sok helyen szá irányítják a termé teljes mértékben vannak a műcsökkentésének ményével.

A közelmúltb dűbösözvényben megye mezőgazdas meinek, vállalatiak vételével táj szervezett a Mez és Élelmiszerügyi rium, ahol dr. M bor miniszterhelye tott tájékoztatót ágazat jelenlegi ről, értékelve a tervidőszakot is. terhelyettes ott az négy évben felh úgynevezett feszű kat is felsorolt, a heztik, akadály előbbre lépést. S ségponctok között dr. Magyar Gáb mond áltakarékos éppen a műtrágya spórolásra hívta tékkel a figyelme annak káros ké nyeire utalt. Amír a következő egy-k nagy bajokat okoz „takarekosság” a dasági termelésbe

A tények ennel mégis tények: m is sok termelés vezet visszamondó műtrágyamennyisé szét.

Juhász Imre, az KER igazgatója bizonyít:

— A fölünk vá zölgazdasági üzem mintegy 6000 ton műtrágya(hatóan) nyisgét mondtak megrendelésből. T harminc szövetke ez. S ennek érték zelíti a 15 millió.

— Vajon miért?

— Az ok egyért idei gabonatermés a búza — nem o mint amilyet jogg a szövetkezetek. esetét okozott. A tek érthető módos keresik azokat geket, amelyek ré takarításokat érhe vagyis ellensúlyoz pénzkiadásokat. En formája a műtrágy ség csökkentése, dása.

— Milyen na lehet ez a vis egy-egy szövetkezet lentős „megtakarí hetnek el ezzel?

Évi nyolce

A Hajdúszobosz Gazdaság serté mintegy 3 millió tükben végeztek o tartási munkákat egyben az eszköz nyabb kihasználá lehetővé. A hosszú és fízatózó kapacit vítésével mintegy beruházást is m

A műtrágyaügy nem magánügy

Az utóbbi hetekben egyre többször hangzott el mezőgazdasági üzemek vezetőinek nyilatkozataiban, hogy csökkentik a műtrágya-felhasználásukat. A tények meghökkenítőek, annál is inkább, mivel az utóbbi években az üzemek egyre nagyobb gondot fordítottak a műtrágya-felhasználás optimalizálására, ami egyben azt is jelentette, hogy az adagok növekedtek. Nagyadag műtrágyázás — ez lett a fogalom, s érthetően, mivel a természetlágok fokozása csak így érhető el. Manapság már olyan nagy mennyiségű terméket állítanak elő a mezőgazdasági üzemek egy-egy hektár területén, ami egyáltalán nagy mennyiségű tápanyagot von el a talajból, hogy azt valóban csak nagy mennyiségű műtrágyával lehet pótolni.

Másrészt meglepő a műtrágya-felhasználás csökkenésének ténye azért is, mivel manapság azért már minden mezőgazdasági üzemben képzett mérnökök, sok helyen szakmérnökök irányítják a termelést, akik teljes mértékben tisztában vannak a műtrágyaadag csökkentésének következményével.

A közelmúltban Hajdúszoboszló környékén több mezőgazdasági üzemnek, vállalatnak részvételével tájékoztatást szolgált a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, ahol dr. Magyar Gábor miniszterhelyettes tartott tájékoztatót az agrárágazat jelenlegi helyzetéről, értékeiről a VI. ötéves terfvizsgálatot is. A miniszterhelyettes ott az elmúlt négy évben felhalmozódott, úgynevezett feszültségpontokat is felsorolt, amelyek nehezítik, akadályozzák az előbbre lépést. S a feszültségpontok között említette dr. Magyar Gábor az úgynevezett áttakarékosság is, s éppen a műtrágyával való spórolásra hívta fel nyomatékkal a figyelmet, illetve annak káros következményeire utalt. Amint mondta, a következő egy-két évben nagy bajokat okozhat ez a „takarékoság” a mezőgazdasági termelésben.

A tények ennek ellenére mégis tények: megyénkben is sok termelőszövetkezet vezetői visszamondták az idejű műtrágyamennyiség egy részét.

Juhász Imre, az AGROKER igazgatója számokkal bizonyítja: — A főként vásárolt mezőgazdasági üzemek eddig mintegy 6000 tonna vegyes műtrágyahatóanyag-mennyiséget mondtak vissza a megrendelésből. Több mint harminc szövetkezetet érint ez. S ennek értéke megközelíti a 15 millió forintot.

Vajon miért? — Az ok egyértelmű: az idejű gabonatermés — főleg a búza — nem olyan lett, mint amilyet joggal vártak a szövetkezetek. Ez pénzkiszáradást okozott. A szövetkezetek érthető módon keresték, keresik azokat a lehetőségeket, amelyek révén megtakarításokat érhetnek el, vagyis ellensúlyozhatják a pénzkiszáradást. Ennek egyik formája a műtrágyamennyiség csökkentése, visszamondása.

Milyen nagyságrendű lehet ez a visszamondás egy-egy szövetkezetnél? Jelentős „megtakarítást” érhetnek el ezzel?

Az összeg százezres nagyságrendű. Tehát nem elhanyagolható.

Csak hogy ez a néhány száz ezer forint aránytalanul nagyobb kárt okozhat a talajoknak a következő években...

Szilágyi Imre, a másik nagy műtrágya-forgalmazó, a TSZKER osztályvezetője is a szövetkezetek oldaláról közelíti meg ezt a témát: — Tudjuk, hogy rendkívüli időjárás volt az idejű, s nem kedvezett egy sor növénynek. Nem jött be a búza, de más növények is voltak természetesen. A szövetkezetek többsége nehéz pénzügyi helyzetbe került, mert ez konkrét pénzügyveteli kieséssel járt. Gondolkodtak, mit lehet megfogni. A műtrágyát...

Az más kérdés, hogy ennek milyen következményei lehetnek. A talaj tápanyag-készletét nem szabad lezsarolni, s ez olyan kérdés, amit utólag már nem lehet pótolni. A most szükséges műtrágyát most kell megadni, jövőre hiába adok többet, az nem ugyanaz.

A TSZKER-nél egyébként mintegy 5000 tonna körüli a visszamondás. A két forgalmazó vállalatnál tehát együttesen 10–12 ezer tonna hatóanyaggal kevesebbet kérnek a mezőgazdasági üzemek, mint amennyit tavaly megrendeltek, vagyis amennyire szükségük van a talajoknak. A megye egész éves műtrágyaigénye 110–120 ezer tonnára tehető. Tehát végső soron nem jelentős a visszamondás, 10–12 százalékos csupán — jegyzi meg ezzel kapcsolatban a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának vezetője, Karácsony Sándor, de hozzátesszi: nem helyes ez a magatartás a szövetkezeti vezetők részéről. Ez nem takarékoság! A mezőgazdasági osztály szakemberei is arra ösztönözik az üzemek vezetőit, hogy igenis, vásárolják meg és szórják ki a szükséges mennyiségű műtrágyát, csakis így remélhetnek jövőre biztos terméseket.

S hogy a szövetkezetek vezetőit mégis más belátásra bírják, mind az AGROKER, mind a TSZKER a lehető legmesszebbmenő segítséget nyújtja partnereiknek. Az álláspont az, hogy a szövetkezetek vigyék el a műtrágyát olyan feltétellel is, hogy nem most kell fizetniük érte, hanem csak a következő év elején. Az áruval megvan — mondja Juhász Imre —, ez nem jelent gondot. A vevőt meg akarjuk tartani, még így is, bár köztudott, hogy ez meg a mi vállalatunknak okoz nehézséget. Ugyanis a fizetés nélkül átadott műtrágyáért továbbra is mi fizetjük a banknak a 12 százalékos készletértékesítési kamatot, azon kívül a mezőgazdasági üzemnek is fizetünk tonnánként kilenc forint tárolási díjat, annak ellenére, hogy végső soron az üzem a saját műtrágyáját tárolja.

A vállalat műtrágya-raktárában jelenleg mintegy 60–70 vagonnyi mennyiség áll bent. A választék tehát teljes.

A TSZKER hasonló módon siet segítségére az üzemeknek: most vihetik, s csak jövőre kell fizetniük. Továbbá saját pénzügyi lehetőségeikhez képest támogatja a szállítást is. Valójá-

ban hához szállítunk — mondja Szilágyi Imre osztályvezető. Ha a tévesnek van saját szállítókapacitása, akkor azzal szállíthatja, mert így nincs köve időben idegen szállítóvállalathoz. De mi ebben az esetben is kifizetjük neki a fuvardíjat. Gyakorlatilag tehát ingyen szállítja az üzem a saját műtrágyáját. Ezen kívül szerződést kötünk szállítóvállalatokkal is és saját költségünkre szállítjuk el a műtrágyát azoknak, akik ezt nem maguk végzik.

Mi négy területen igyekszünk hathatós segítséget adni az üzemeknek a műtrágya vonatkozásában: egyrészt mindent megteszünk, hogy megfelelő áruval álljunk rendelkezésükre. Másrészt pénzügyi segítséget adunk a tárolási költségek, s végül abban is igyekszünk maximalisan segíteni, hogy a szállítási határidők jó megvalósításával a műtrágya akkor legyen ott, amikor az üzemnek kell, csökkentve ezáltal a tárolási veszteséget is.

Úgy tűnik tehát, hogy egyenesen akció indult a forgalmazó vállalatoknál a visszamondott műtrágyamennyiség elszállítására, megakadályozva ezzel bizonyos olyan következményeket, amelyeket nehéz lenne jóvátenni. Ennek van is eredménye, hiszen a fizetési kedvezmény „meghirdetése” óta az eleve visszamondott mennyiség csökkent, vagyis szállítanak az üzemek ilyen feltételek mellett. Mindazonáltal azonban mégis nagyobb figyelmet érdemelne az egész műtrágyaügy, méghozzá úgy, ahogy sok mezőgazdasági szakember megfogalmazza: központi kérdést kellene csinálni belőle. Magyarán: megnyugtató megoldást kellene találni központi segítséggel, véglegesen. Ha a műtrágya-árak egyre — és folyamatosan — emelkednek, ennek valamilyen formában történő ellensúlyozása mindenképpen indokolt. Hisz végső soron ez nem egy-egy üzem magánügye; sokkal inkább az országé...

Boda László

Fegyver Amit fontosnak tartunk

Köznap beszédünkben gyakran használjuk az életstílus kifejezést. S noha kissé pongyolának tűnik, alkalmazza a társadalomkutató is, mégpedig az anyagi-zsellemi javak fogyasztói szokásait illetően. A kifejezés keretében érnek azok a közel azonos életcélok, értékek, amelyek az emberek egy-egy csoportjára jellemzőek.

Életformánkat részben önmagunk választjuk meg. Ebben döntő szerepet játszik a családban látott példa, a környezet, az iskolázottság — de csak részben szabad a döntés. Számos ismerősöm, aki annak idején az egyetemen el sem tudta képzelni az életét betű nélkül, ismerte a legújabb és legeslegújabb irodalmat, pár év elteltével kerüli a könyvesboltokat. A belső igény még megvan, egyszerűen a körülmények — és az anyagiak — változtak. Annak idején az ember inkább kikopalt a könyvek, a színházjegy árát — mondják, de ma már a családát károsítanak meg, ha túl sokat áldoznak erre a célra. Sőt az efféle szellemi javakat — úgymint könyvet, egy-egy jó lemez — lehet a leginkább redukálni, hiszen enni mégis csak kell, kuporgatni a lakásra, s ha már megvan, az egyik fizetése elmegy az OTP-részletre. Aztán — vagy előbb — jönnek a gyerekek. Ki tudná tőlük megtagadni, amire szükségük van?

Szerencsétlen, tehetősebb emberek — mondáná rájuk társadalmunknak egy másik típusa; főként akiknek bőven van mit a tebbe aprítani. De vajon hogyan gazdálkodnak ők a megszerzett javakkal? Az öszmunkaforgó környezet az autó, a pénz, amivel kevésbé kell takarékoskodni, arányos-e a belső igények gazdagságával? Kérdés, mi az érték: a jó konyha, a márkás cigaretták és italok, a csupán társasági dícsékvésre alkalmas adó külföldi utazások? Vagy a megteremtett anyagi javakkal, rendezett körülményekkel a szellemi értékeknek is fokozottabban a fogyasztói lesznek? Ahol a nyaraló afféle státuszszimbólum, a másoknál való oktan rivalizálás, a megmutatni szándéka uralkodik — aligha hiszem.

Ahhoz, hogy egyáltalán életformát, életstílust válasszunk, természetesen először a gazdasági feltételeket kell megteremtteni. Hiszen sok családban munkát az igény: túljutva a keményre, hajtós éveken, szeretnénk végre művelődni, szórakozni, világot látni. Csupán az a baj, hogy a szokások idővel megcsontosodhatnak, amíg előbb csak kényszerből választott, átmeneti megoldás, életformává válik. Így vagyunk a második gazdasággal is — akár falun, akár városban. Kell a pénz, és hogy legyen, keményen meg kell fogni a munka végét. Igaz, a szabad idő, esetleg az egészség látja kárát, de ki gondolja mindezt végig, amikor a szük-

ség diktál. Vajon pár év elteltével — ha már biztatóak a megteremtett anyagi javak — abba lehet-e hagyni? Hisz sokan úgy gondolkodnak, nincs az a sok, aminél nem kelne el még több. Hov van tehát a határ? S egyáltalán: észrevesszük-e, hogy átlépünk már?

Az életvitelünket szokássá formáló tényezők, ha lassan is, előbb-utóbb beérnek. S aztán ebből így vagy úgy engedni később már sokkal nehezebb. Jól ismertek a generációs viták: másként akarják az idősebbek, mint a fiatalok, s meggyőzni egymást majdhogynem lehetetlen. Csődöt mond a belátás, inkább csak a családi béke kedvéért függesztik fel a „háborúságot”.

Életstílusunkat, választott életformánkat azonban nem egészen a kényszer diktálja. Végül is ki-ki maga dönt, aszerint, mit tart igazán értéknek. Ismerek embereket, akik egyáltalán nem fogyasztói a divatos holmiknak, háztartásukat is szerényebben vezetik, míg könyv, újság, folyóirat nélkül nem tudnák elképzelni a napjaikat. Másoknak a társaság, a baráti szó, a gazdag emberi kapcsolatok jelentik az életkezeget. Az úgynevezett családorientált embereknek az igazi kikapcsolódást az otthonuk jelenti, nyomon követik egymás minden lépését és az otthon, a lakás az a boldog kis sziget, ahol maradéktalanul jól érzik magukat.

Persze, a külső tényezők — öregség, egyedüllét, kis jövedelem, netán betegség — ugyancsak behatárolják az élet kereteit. Hiába vágyunk másra, többre, akit szűkebb mozgásra korlátoznak a lehetőségei.

Életformánkat olykor kampányszerűen új mederbe terelnek. Elhatározzuk, hogy elég a hajtásból, hogy ezután többet törődünk egymással, korábban kelünk és nyugodtan leülünk reggelizni, nem rohanunk el hazulról, beérve a kávé felhőpintésével. Sétálunk, kirándulunk, mert kell a jó levegő, többet mozgunk, mert ez hozzájárul az egészséges életmódhoz, normálisan, időben étkezünk és tartózkodunk az élvezeti cikkekkel. Efféle kampányszerű elhatározásoknál ritkán mutatkozik az eredmény, mert a rossz szokások éppúgy betokosodtak a valamikor megválasztott életformába, akárcsak az értékment tisztelt javak rangsorolására.

A társadalomtudós okos és használható statisztikát készíthet, ha az életstílusokat próbálja vizsgálni. Következtethet belőle a társadalom rétegződésére, az egyének és csoportok életkörülményeire, életmódjára, anyagi helyzetére.

Egyedül esélyeink alakulásáról nem dönthet. Mert ezért — bárhogyan szeretnénk is időnként tagadni — ki-ki saját maga a felelős. D. Karádi Katalin

Fűszerpaprika Boldogról

A zöldsejtermesztéséről közismert Heves megyei Boldog községben régi hagyománya van a fűszerpaprika termesztésének. Az idejű jó volt a termés: több száz ház tornácán szarítják a magyaros ételek fűszerét.

A képen: Szaradás után őrlésre készítik elő a Bugyi Andrásek földjén termesztett fűszerpaprikát.

(MTI-fotó: Szabó Sándor felvétele — KS)

POSTAI VILÁGNAP

Szerdán a Magyar Posta központjában ünnepséget rendeztek a XVI. postai világnap alkalmából.

Oláh László, a Magyar Posta igazgatási igazgatója ünnepi beszédében megemlékezett arról, hogy 111 évvel ezelőtt, október 9-én alakult meg a jogelődje a mai Egyetem Postaeügyeletnek, amelyhez eddig 168 ország csatlakozott, s így jelenleg az ENSZ legtöbb tagországot számláló szakosított intézménye. A világnapot minden évben valamilyen aktuális jelmondat jegyében ünnepeljük, az idejű jelszó: „A Posta kapcsolat a világgal”. A világ postahálózata jelentőségének, fontosságának érzékeltetésére Oláh László elmondta, hogy a Föld 4,8 milliárd lakója évente több mint 320 milliárd küldeményt ad postára, s e küldemények felvételéről, továbbításáról és kézbesítéséről 5 millió pos-

tás és 640 ezer postahivatal gondoskodik. Hazánkban tavaly 831 millió levelet, 56,5 millió postautalványt, 12,3 millió táviratot és 10,5 millió csomagot továbbított a mintegy 70 ezer postás. Emellett kelet arról, hogy 111 évvel ezelőtt, október 9-én alakult meg a jogelődje a mai Egyetem Postaeügyeletnek, amelyhez eddig 168 ország csatlakozott, s így jelenleg az ENSZ legtöbb tagországot számláló szakosított intézménye. A világnapot minden évben valamilyen aktuális jelmondat jegyében ünnepeljük, az idejű jelszó: „A Posta kapcsolat a világgal”. A világ postahálózata jelentőségének, fontosságának érzékeltetésére Oláh László elmondta, hogy a Föld 4,8 milliárd lakója évente több mint 320 milliárd küldeményt ad postára, s e küldemények felvételéről, továbbításáról és kézbesítéséről 5 millió pos-

tás és 640 ezer postahivatal gondoskodik. Hazánkban tavaly 831 millió levelet, 56,5 millió postautalványt, 12,3 millió táviratot és 10,5 millió csomagot továbbított a mintegy 70 ezer postás. Emellett kelet arról, hogy 111 évvel ezelőtt, október 9-én alakult meg a jogelődje a mai Egyetem Postaeügyeletnek, amelyhez eddig 168 ország csatlakozott, s így jelenleg az ENSZ legtöbb tagországot számláló szakosított intézménye. A világnapot minden évben valamilyen aktuális jelmondat jegyében ünnepeljük, az idejű jelszó: „A Posta kapcsolat a világgal”. A világ postahálózata jelentőségének, fontosságának érzékeltetésére Oláh László elmondta, hogy a Föld 4,8 milliárd lakója évente több mint 320 milliárd küldeményt ad postára, s e küldemények felvételéről, továbbításáról és kézbesítéséről 5 millió pos-

Szociálpolitika a dohánygyárban

A Debreceni Dohánygyárban a közelmúltban mérték a szakszervezet szociálpolitikai tevékenységét. Megállapították, hogy az üdülési lehetőségek az elmúlt öt évben jelentősen bővültek. Évente 70–75 dolgozó üdül családjával együtt a különböző üdülőkben. A vállalati óvodán kívül a dolgozók ahhoz is segítséget kapnak, hogy a lakóhelyi óvodákban helyezték el gyermekeiket. Ehhez a gyár a tanácsból huszonöt férőhelyet vásárolt. Az ebédjegyek térítési díjainak változásánál eddig a díjak emelkedéséből adódó terheket a vállalat nagyobb

arányban vállalta át. Felmérték a segélyezésnél a nélkülözhetetlen helyzetben levő dolgozók körét, hogy az odaítélt segély valóban segítség legyen a családnak, 1983-ban az addigi ötszáz forint átlagos segélyösszeget, hétszázötven forintra emelték fel. Ugyancsak felmérték azoknak a nyugdíjasoknak a helyzetét, akik szociális támogatásra szorulnak. Már tavaly kommunista szombatot szerveztek segélyezésre. Évente 10–11 jogos lakásigényt tudott a tanácsnál és az OTP-nél elintézni a vállalat. Az OTP-s lakásutaláshoz évente 900 ezre forint támogatást adtak.

Évi nyolcezer süldővel több

A Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság sertésüzemében mintegy 3 millió forint értékben végeztek olyan fenntartási munkákat, amelyek egyben az eszközök hatékonyabb kihasználását teszik lehetővé. A hosszúhátú keverő és fiasztató kapacitásának bővítésével mintegy 2 millió s

nak. Ennek eredményeként a jövő évtől 5–8 ezer 15–20 kilós malaccal több lesz az árukiadás. A sertésüzem tevékenysége bővült azzal is, hogy feladatukká vált a nedvesen tárolt kukorica silózásának munkálatainak elvégzése is. Ezzel javul a végtermékben, vagyis a vágósertésben realizálható vállalati haszon növekedésének lehetősége.

EGYETÉRTÉSSEL TALÁLKOZNAK A JAVASLATOK

A megye településeinek egy részében — bár még folyik a családok egyéni-kénti megkérdezése — már kezd kialakulni a kép: milyen célokra, milyen összegű településfejlesztési hozzájárulást vállal a lakosság. Az eddigi tapasztalatok szerint a legtöbb helyen egyetértésre talált a tanács javaslata, főként ott, ahol a tanácsok, tanácsi dolgozók, népfrontaktivisták házról házra járva nemcsak aláírást kérnek, hanem választ is adnak a felvetődő kérdésekre.

Hajdúböszörményben például a településfejlesztési hozzájárulás felhasználási céljaként új szakorvosi rendelő építését, belvíz- és szennyvízelvezetést javasolt a tanács, és az eddig megkérdezettek többsége nem sajnál erre évente ezer forintot áldozni.

Ugyancsak ezer forint látszik indokoltnak a lakosság véleménye szerint út- és járdaépítésre, vízvezeték- és csatornázásra Hosszúpályiban és Montostorpián. Hajdúszovátán hasonló nagyságú összegből portmentes út építését, kútfúrását, belvízrendezést és egy tanácsi kezelési temetőt terveznek. Itt a lakosság a tanács javaslataiban szereplő háromféle összeg közül választott, az eddigi vélemények alapján látszik reálisnak az ezerforintos hozzájárulás.

Mikepércsen 800 forintos hozzájárulással az oktatási épületek bővítését, öregek napközi otthonának építését és útépitést kívánják megvalósítani. Hajdúszovátán a terv a villany- és vízvezeték-hálózat bővítését, iskola- és bölcsődeépítést tartalmaz, ehhez vállalja a többség a 800 forintos évente kihozajárulást.

A polgáriak még nem döntöttek, a két társközség, Újtkos és Tiszagyulához lakosai azonban hajlandók ezer forintot áldozni a közvilágítás korszerűsítésére, járdaépítésre és felújításra. Zsákán és Furtán a vízellátás és a járdaépítés szerepel a tervben. Darvason a járda pótlása, valamint a földburkolatú utak javítása, Vekerden az útjavítás mellett egy hullakamra építését látják szükségesnek. Ebben a négy társközségben a lakosság a tanács által javasoltnál kisebb összeget, évi 800 forint hozzájárulást lát indokoltnak.

Ahol még nem volt elegendő az idő arra, hogy minden érdekelt család véleményét kikérjék, folyik az aláírások gyűjtése. Ha valamennyi egyúttal lesz, akkor dönthet a tanácsülés véglegesen, mi kerüljön be a helyi VII. ötéves fejlesztési tervbe, a tanácsi döntést természetesen alapvetően a lakossági állásfoglalás határozza meg.

Egy kádár s mezőőr Nagykerekiből

Indián nyár paskolja arcunkat, a naptár már öszt mutat. A szőlősgazdák pártolásba adják hordóikat, s magam is — mint erendően hegyvidéki — tudom, hogy kézzel kezre jár közöttük egy-egy rangosabb kádármester címe, kihez érdemes beko-pogni... Hiába, ha a jó borkadár nem is, de a jó hordónak kell a cégér, mert bilodnak az új idők e mesterséget sem fogadták kegyeikbe, kiháloltélben van a szakma. Közelítéim során Nagy-kerekiből találkoztam Gulyás Imrével, kapukilincsen a kezünk, mikor a törzsökös helybeli, magas, szalmas ember, hajdani kádármester elénekbe jön. Az ereszt alján fecské-fészek. Ures már. A portán mindenütt rend, gondos gazdára vall, nemkülönben szavai, amidőn a fáról, a munkáról beszélgetünk a tisztaságban.

Nagyapám mondotta, hogy a fa örökké él, akkor se hal meg, ha kiszakítják a földből, a kivágott fa még évekig változtatja anyagát. Ugy bizony — bólint Gulyás Imre —, a fa él. S adja magát, hogy mit érdemes készíteni belőle. Nekünk, kádároknak leginkább a tölgy való kedvünkre. Hordónak, borkak egyaránt. Akáca, eper? Pálincának jó. (A következő mondatokkal máris a szakma rejtelmait hasogatjuk.)

— A 60—80 centis átmérőjű fát válogatjuk ki, annak idején a józsa, szentgyörgyi erdőből hoztuk. Legkevesebb két évig hagyjuk kinn a szabadban, hadd járja át az idő, hisz a hordónak egy emberöltőig szolgálnia kell... Még a fáról: görcs nélkül. Egyenes szárlú, érett anyag jó dongának. Régen baltával (később gépi fűrészsel) hasogattuk, s a megfelelő formára faragtuk, gyalultuk, fugalgtuk — azaz illesztettük — össze, majd rávertük az abroncsot, ideiglenesen. Addig,

míg a dongából ki nem alakult a hordóforma... — És a tűz? Földjeim úgy tartják, csak azt kell kiegészíteni, amelyik hordó stichet kapott.

— Igazat szól. Ezért nem szabad sokáig várni a kiégetéssel. Különben az elhanyagolt hordókat is tüzeljük, vasig. A tűz szerepe: a faszemek megduzzadnak, eltávolodnak egymástól, így könnyebb hajlítani. Ehhez kell(ett) az összehúzó csavar, a járom. A hordót forróra tüzeljük, gőzöltük, mert a kihűlt fa rögvést visszár-gott volna. A befejező műveletek: fenekelés, lepucolás, az abroncs rászabása...

— A jó hordó titka? — A jó mester! — hunyorít hamiskásan, s elkomolyodva hozzátesszi: — Lelkiismeret, igényesség nélkül nem kádár a kádár. Elismerésünk legigazibb jele (volt), ha a szőlősgazda borából ki-nál(t)...

Múlt s jelen idő keveredik Imre bácsi mondataiban. Már rég nem műveli mesterségét folyamatosan, de elszakadni képtelen a szakmától. „Odalettek a zártkertek, pedig három is volt itt, kukoricát, krumplit ültettek helyükbe, s ma már se szőlő, se hordó nem terem mife-lénk. Azért nekem most is van egy kis lugasom. Jobb annak a leve, mint a bolti... S persze, ma is szólnak, ha valahol kívágnak egy-egy fát, ami jó nekem...”

Imre bácsi 1937—39-ben Kerekiben, Debrecenben, s Nagyváradon tanulta ki a mesterség csínját-bínját. Egy ideig maszként dolgoz-zott, majd a „téeszesítés” idején a szövetkezetbe ment ő is. Sokáig volt kádár, de 1966-ban letette a vonókést, a körzöt, a gyalut... Megszüntették ezt a részleget. Raktáros lett, 9 éve pedig mezőőr.

Járja a határt, hol gyalog, hol járművel. Ahogy közele-

dik a tavasz, úgy nő a feladatok. A munka dandárja aratástól szüretig tart: meg-nyúlnak az órák, az utak...

— Van vigyázni való epp elég: kukorica, krumpli, répa, fa, vetések, kazlak... Fígynem a vadkár, netán a kinnfelejtett gépek. Sok a felelőtlen ember...

— Lopnak? — Az már szégyen lenne rámm nézve. De mi tagadás, elszaporodtak a rosszban-sántikálók. Nagyzomliban például igen sok a bajom — csóválja fejét.

Magának kell tekintélyt szereznie, hisz nincs forma-tervezett íróasztala, telefonja, titkárnője. Igaz, az igazi tekintélyt nem is ezek jelen-tik. Am kétségtelen tény, voltaképpen mindenütt egy-szerre kellene jelen lennie, intézkednie. Igyekszik is, ez szerez számára elismerést a munkahelyen s a faluban. Persze, a tilosban járók más-ként vélik, Imre bácsinak a zaklatásokkal, fenyegetésekkel is szembe kell néznie... „Szerencsére, nem vagyok szívbaros”

— Békés a határ, meg-nyugtató a csönd — mond-juk elmenőben.

— Nono! — int búcsúzóul, s elindul a földek felé...

Sz. Tamás Tibor

Tárgyi népművészetünk díszítőrendszerét kutató és bemutató fotókiállítás nyílt a Debreceni Tanítóképző Főiskola kollégiumában. A tárgycsoportokat bemutató, tavaly indult kiállításorozat mostani képein paraszttányerűk és -talak szerepelnek a híres keramiaköz-pontok területéről. A felvételeket Oláh Tibor fotoművész készítette.

Baleseti krónika

Az elmúlt héten megyénk területén harmincketté személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. A balesetek során ketten életüket veszítették, tizen-négyen súlyos, míg huszon-ötön könnyű sérülést szenvedtek.

Szeptember 30-án 12.35 órakor Polgár belterületén, a Szabolcs utcán F. Z. személygépkocsijával szabály-talan előzés következtében áttért a menet szerinti bal oldalra, ott nekütközött egy álló teherkocsinak, majd az előtte haladó személygépkoc-sinak, ami elütötte az út-test jobb szélén haladó gya-logost. A gyalogos súlyosan megsérült.

Október 2-án 13.00 órakor Komádi belterületén C. B. az általa vezetett személy-kocsival gyalogost gázolt, aki súlyos sérülést szenved-tett.

Október 3-án 12.15 órakor Berettyóújfalui külterületén a 42-es főúton Sz. L. kerék-párjával balra szándékozott kanyarodni és egy svéd ál-lampolgár által vezetett szem-lygépkocsinak nekütközött. A szerencsétlenül járt kerékpáros a kórházba szállít-ás közben életét veszítet-te.

Október 4-én 22.40 órakor Debrecenben, a Monostor-pályi úton Horváth Sándor, Debrecen, Sörös utca 5. szám alatti lakos segédmo-torkerékpárjával — ittassá-ga és figyelmenlensége kö-vetkeztében — egy álló pótkoc-sis szerelvénynek ütközött. A segédmotoros súlyo-san megsérült, vezetői engedélyét a helyszínen elvet-ték.

Október 5-én 12.40 órakor Egyek területén, a Vörös Hadsereg és Kurucz utca kereszteződésében Török Jó-zsef, Egyek, Bocskai utca 43. szám alatti lakos kerékpár-jával ittasan balra kanyaro-dás közben összeütközött egy előzésben levő segéd-motorkerékpárral. A kerék-páros súlyosan, a segédmo-toros könnyen sérült.

Október 5-én 20.15 órakor Debrecen és Eszék között a 4. számú főút 219. számú szelvényében Szántó György, Eszék, Kőlcsey utca 18. szám alatti lakos személygépkoc-sijával figyelmenlensége következtében lehaladt az árokba és felborult. A bal-eset során egy fő súlyos, három fő könnyű sérülést szenvedett. Megállapították, hogy Szántó személygépkoc-siját ittasan vezette, tőle a vezetői engedélyt elvették.

Október 6-án 18.30 órakor Balmazújváros és Nagyhe-gyes között P. S. motorker-ékpárjával egy balra ívelő útkanyarulatban áttért a menetirány szerinti bal ol-dalra, és ott összeütközött a vele szemben közlekedő szem-lygépkocsival. A baleset során a motorkerékpár utas-a súlyosan megsérült. A motoros vezetői engedélyét elvették.

Ezt a tobzódást!

(A HÍR) Sörfeszítvált rendeztek Münchenben, a Német Szövetségi Köztársaság bajor tartományának főváro-sában, számtalan sörvív, néhány nevezetes sörgyár és egy sörpuccs szűkebb hazájában. 7,1 millió sörrátát 5,2 millió liter habzó nedűt eresztett le a torkán két hét alatt. És hogy legyen mire inni, felfalt félmillió pár virsli, 72 ökröt és 70 000 disznósónkat.

(AZ ÉLELMÉZÉS) Levett kalappal állók ezen teljesít-mény előtt. A statisztikai analízishez halvány sejtlem sincs, mégis megpróbálom elemezni ezeket az adatokat.

Először is az impozáns méretek nagyozták le. Mün-chennek azt hiszem másfél millió lakosa van, legfel-jebb kettő. Nem sokat tövedek, ha egymillióra sac-colom a helyi sörrátátok számát. További egymilliót befogadhat a szesztestvériség magasztos érzése, a szál-lodaipar meg az olimpiai falu. (Úgy emlékszem, Feke-te Szeptemberé az épületeket meghagyták, csak em-berekre vadásztak.) De még mindig maradnak leg-alább ötmillióan, valószínűleg ingázók, akik nem fér-nek be a bajor fővárosba, legfeljebb úgy, hogy napon-ta eljönnek, befalják a hűségeket, megisszák a sör-üket, és mennek haza. Talán még dolguk is van otthon, a kapitalizmus építése meg ilyesmi, szóval nem érnek rá tizennégyezer huszonnyórán át fesztiválni. Csupán megígérik, hogy másnap megint ott lesznek, német pontossággal. Hiszen várja őket a kaja, a pia.

Mennyi is?

Ha a behabszolt, bevedelt mennyiséget elosztom a részvevők számával, a következő adatokat kapom. (Az utólagos viták elkerülése végett egy pár virsli 15 de-kának, egy ökröt — kicsontozva — 350 kilogrammnak, egy sonkát 5 kilónak számítottam.) Sörből egy főre (vagy pocakra) hét deci, pontosabban 732 köbcenti jut. 14 napra természetesen, hogy meg ne ártsion. Nem cse-kélyesség ez, naponta legalább fél deci! Nem csoda, hogy 150-en alkoholmérgezést kaptak a mértéketlen italo-zásban. Remélhetőleg már lábadoznak, és győtri őket a büntudat, hogy elitták évészetéről is.

Néhány szót a féktelen évészetéről is. Számításaim szerint az egy főre jutó mennyiség a fesztivál két hete alatt virsliből 10,5 (naponta 0,86) gramm, ökrhúsból 3,5 (egy napra 0,25 gramm), sonkából pedig — a pa-zarlás itt a legfeltűnőbb — 49,3 (naponta 3,5) gramm. Ráadásul ezekhez a számokhoz még néhány százalék hozzáadható abban az esetben, ha nagyobb virsli, ökr-öt vagy sonkát fogyasztottak.

Nem szívesen követem nyomon az ingatag kapita-lista valuták hullámzó árfolyamát. Inkább jó magyar pénzben fejezem ki, hogy az eszem-iszom egy főre ju-tó költségei kb. 45 (napi 3—4) forintba rúgnak.

(A KÖVETKEZETES) Ezután se veszek részt a müncheni sörfeszítválon. Félek az anarchistáktól. Baader és Meinhof követőitől, akik előbb-utóbb lecsapnak a dözsölőkre.

Kovácsvölgyi Sándor

A SÓGOR VOLT AZ ORGAZDA

Üzemi szarkák kerültek rendőrkézre

A bűncselekmények egyik „örökzöld” kategóriája a lo-pás, ami a tulajdon megje-lenésével ütötte föl fejét, s azóta sem tudtuk legyűrni. Am az utóbbi években a je-lentések, elemzések tanúsá-ga szerint igencsak elszapo-rodtak a személyi és társa-dalmi tulajdon elleni vétse-gek, büntettek.

A közelmúltban a püs-pökkladányi rendőrkapitány-ság fűllet le tolvajokat. A nyomozás során Papp Lajos (Nádudvar, Dimitrov utca 30.) és társa Horváth János, ugyancsak nádudvari (Nyil u. 42. szám alatti) lakosról bizonyosodott be, hogy mun-kahelyükről, a nádudvari Vörös Csillag Termelőszö-vekezet hűsüzemből lop-tak.

Szeptember 8-án munka-idejük alatt délután 5 és 6 óra között látták alkalmas-nak a pillanatot arra, hogy három úgynevezett szalon-nás felsértést emeljenek, illetve betegyenek Szajkó József Trabantjába. A Le-ninváros, Tisza utca 21/1-ben lakó Szajkó (Papp La-jos sógora) az etulajdoni-tásban nem vett részt, ő a hűsüzem portája mellett te-lefonhívásra várakozott. (Ez persze nem mentesíti őt a felelősség alól.) Papp és Horváth a felsértések mellé töltelékárut is „szerzett” a hűsüzem hűtőházából, a zsákmányt zsákokba pakol-ták, s ezt is kiadták a ker-i-tésen kívül Szajkónak.

A sógor mint orgazda az ellopott hússal s töltelék-

bűncselekmény áruval a bűncselekmény helyszínéről nem jutott messzire. Csókási József rendőr zászlós megállította. Igazoltatta, ugyanis feltűnt neki, hogy a Trabant a szo-kottnál nagyobb terhet száll-lít. Átvizsgálván a kocsi csomagterét kiderült, miről van szó. A lefogalt zsá-kmány természetesen vissza-került a jogos tulajdonos-hoz.

A megközelítően tizenegy-ezer forint kárt okozó bűn-cselekmény ügyében a püs-pökkladányi bíróság szeptem-ber 12-én tartott helyszíni tárgyalást a nádudvari ta-nácson. Az elsőrendű vád-lottat, Papp Lajost bűnös-nek mondta ki társtettes-ként elkövetett lopás bűn-tetésben, s ezért főbünteté-sül nyolchónapi szabadság-vesztésre ítélte, mellékbün-tetésül haterzer forint meg-térítésére kötelezte. Horváth János másodrendű vádlottát szintén bűnösnek találta — őt hathónapi börtönnel súj-totta, mellékbüntetésül pe-dig haterzer forint befizeté-sére ítélte. Szajkó József sem kerülte el a törvény szigorát, kisebb értékre, társtettesként elkövetett lo-pásért és orgazdaságéri hal-mazati büntetésül öthónapi szabadságvesztést kapott, ezen kívül ötezer forint megfizetésére kötelezték.

A bíróság a társadalmi tulajdont megsértő vádlo-tak szabadságvesztését há-rom-három évi próbaidő-re felfüggesztette.

Az ítélet jogerős.

(sz. t. t.)

„Szárnyas” brigádok

A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalatnál negyvenhárom szocialista brigád van, több mint négyszázan vesznek részt a szocialista munkaverseny-mozgalomban. A brigádok felajánlásai szorosán kapcsolódnak a vállalati tervhez, egy-egy ahhoz a törekvéshez, hogy a vállalat rugalmasan alkalmazkodni legyen képes a kereslethez, a piaci viszonyok-hoz.

Egyre nagyobb a szerepe az újításoknak. Ezt igazolja szá-mos újítás, többek között a csirkemell új darabolási mód-szere, amely négy brigád hét tagjának nevéhez fűződik. Újí-tásokkal jelentős mértékben járultak hozzá a vállalati ered-ményhez. Az újítást az iparágon belül is nagy érdeklődés kíséri.

A szocialista brigádok a társadalmi munkát is úgy szer-vezték meg, hogy az maximálisan szolgálja a termelési ér-dekeket. Pluszteljesítésük: belszervcsomagolás, fej-, láb-tisztítás és a munkahelyek tisztaságának folyamatos fenn-tartása.

KUL

Debrecen a középtől kezdő szerepet játszó ország szellemi Gondolunk itt a Kollégium tudó hely jellegére é-törő munkára, zánkban a kul-tól az irodalom tudományok és-terén végezh-egetemeket, főis-lönféle tudomá-a tradíciók nev-

Bizonyos ter-recenti tudomá-ért eredmény-orvosi, agrá-messze megha-sén is szó eset-egy része v-Úgy tűnik, var-vábbi lehetősé-gközeljövöben n-feltételeket ter-tudományos-számára. Így -Debrecen váro-hajtóbizottság-sén is szó eset-egy „Fiz-létrehozásra.

Helyileg a k-örnyékén len-tó, a komple-magába foglal-Tudományos-Atommagkutat-Kossuth Lajos-egyetem valan-val foglalkoz-DOTE hasonló-áltat az eszköz-mi kapacitás-rációja jönne-nek hallatlan-kezik. Ilyen-kítható egy c-akkal rendel-Ez betölthetné-innovációs pa-az ipari terme-vekenysége is-kus.

Természetes-dogról van s-gyár tudomá-életben még n-elképezés je-ötlet szintjén-ceptió pontos-azonban rövid-ténhet, s egy é-

Kasszandra és Sarolta és Csé

Jelenetkép a (Szennyai Má

KULTURÁLIS jegyzetek

Debrecen a XVI. század közepétől kezdve meghatározó szerepet játszott Magyarország szellemi életében. Gondoljunk itt elsősorban a Kollégium tudományos műhely jellegére és arra az úttörő munkára, amelyet hazánkban a kultúra, ezen belül az irodalom, a természet-tudományok és a pedagógia terén véghez vitt. Ma az egyetemek, főiskolák s a különböző tudományos intézetek a tradíciók neves folytatói.

Bizonyos területen a debreceni tudományos műhelyek elért eredményei (természet-, orvosi, agrártudományok) messze meghaladják a régió és az ország határait, azok egy része világszínvonalú. Úgy tűnik, vannak olyan további lehetőségek, amelyek a közeljövőben még kedvezőbb feltételeket teremthetnek a tudományos kutatómunka számára. Így — mint arról a Debrecen városi párt-végrehajtóbizottság legutóbbi ülésén is szó esett — lehetőség van egy „fizikai centrum” létrehozására.

Helyileg a Bem téren és környékén lenne kialakítható, a komplex intézmény magába foglalná a Magyar Tudományos Akadémia Atommagkutató Intézetét, a Kossuth Lajos Tudományegyetem valamennyi fizikával foglalkozó tanszékét és a DOTE hasonló intézetét. Ezáltal az eszközök és a szellemi kapacitás olyan koncentrációja jönne létre, amelynek hallatlan előnyei igényelnek. Ilyenformán kialakítható egy csúcstechnológiával rendelkező intézmény. Ez betölthetné a tudományos innovációs park szerepét és az ipari termelést segítő tevékenysége is perspektívus.

Természetesen merőben új dologról van szó, erre a magyar tudomány és egyetemi életben még nincs példa. Az elképzelés jelenleg még az ötlet szintjén mozog. A koncepció pontos kidolgozása azonban rövidesen megtörténhet, s egy évtizeden belül

kialakítható a kor követelményeinek megfelelő, némi túlzással talán világszínvonalúnak nevezhető „Fizikai centrum”.

Debrecennek, mint már említettük, a korábbi évszázadokban meghatározó szerepe volt a magyar kultúrában. Városunknak a magyar irodalomban betöltött szerepe közismert. Ehhez kapcsolódóan mindig jelentőséket voltak a társadalomtudományokban elért eredmények. Napjainkban viszont a kutatások és publikációk csekély eredményei a szembevetődnek.

A felsőoktatási intézményekben működő tanszékek juttatják ma is a meghatározó szerepet ezen a téren, hozzájuk kapcsolódnak a kisebb „műhelyek”, múzeumok, levtárak. Az iskolateremtő tudós egyéniségeknek hiánya sajnálatos módon a debreceni társadalomtudományi kutatásokat a provinciális felé sodorja. Kétségtelen, hogy rendkívüli hátrányt jelent a társadalomtudományi foglalkozók számára a fővárosi kutatóhelyektől, gyűjteményektől való távolság. Gátló tényező bizonyos budapesti társadalomtudományi monopóliumok megléte. De mindezek mellett a jelenlegi helyzet kialakításában más tényezők is közrejátszanak. Gondoljunk itt a kutatásirányítás gyengeségeire és az ambíciók hiányára.

Mindenesetre ez a kérdés alaposabb elemzést igényel. Vajon miért vesztették el a Debrecenben kialakult egykori híres iskolák korábbi presztízsüket?

Némileg indokolja a jelenlegi helyzetet az, hogy elmentben a természettudományokkal, a társadalomtudományok művelőinek nincsenek jelentős nemzetközi kapcsolataik. Ami örvendetes, hogy néhány fiatal, egyetemi tanár publikációkkal, kiadványokkal debütált a magyar tudományos életben.

Akár természet-, akár társadalomtudományról van szó, a tudományos kutatómunka meghatározó tényezője, „jelke” az alkotó, a kreatív ember. Eppen ezért aggasztó, hogy azok a gazdasági tényezők, amelyek a „hivatalos” munka leértékeléséhez vezetnek, bizonyos körökben „tudathasadást”, értékzavarokat eredményeztek.

Az anyagi gondok miatt a kutatók egy része különmunkákkal igyekszik hasznosítani tudását, kiegészíteni jövedelmét. Ugyanakkor az alap-kutatások mellett kitartó, elkötelezett réteg, a nemzetközi szintet elérők esetenként sajnálatosan napi gondokkal küzdenek. Nincsenek meg napjainkban a helyes munkamegosztás és értékelés a kreatív és a nem alkotó réteg között. Szinte azonos vagy hasonló mértékű anyagi elismerésben részesülnek. Ennek aztán olyan következményei vannak, hogy egyre több fiatal és tehetséges egyetemi oktató foglalkozik azzal a gondolattal, hogy jobban dobtál állás után néz. Félő, hogy a tudomány és az egyetemi oktató-nevelő munka a legtehetségesebb és valóban kreatív embereket veszíti el. Persze ez országos gond is egyben, de Debrecenben talán fokozottabb mértékben jelentkezik.

Napjainkban csoportok, kollektívák, műhelyek értenek el eredményeket, ez kétségtelen. De az is tény, hogy csak akkor, ha jelentős egyéniség áll a „team” élén, aki megfelelő hatáskörrel rendelkezik.

Úgy tűnik, Debrecen országos vonzerejét nem sikerült mindig kihasználni, bizonyos belterjesség mutatkozik a káderpolitikában, s féltő, hogy a közép- és a kivántnál nagyobb mértékben eluralkodik. S az, hogy a fentebb említett debreceni iskolák presztízsvesztésébe bekeverkezett, részben ezekre a problémákra vezethető vissza.

Filep Tibor

ISKOLA és élet

GONDOLATOK AZ ÉRZELMI NEVELÉSRŐL

A mindig harmonikus, a társadalom által megkövetelt normák szerint élő családokban gazdag érzelmi hatások érik a gyermeket. Mások tisztelete, a közösség megbecsülése, az alkotó munka szeretete, az élet szépségének és örömeinek érzése, az élő és az élettelen környezet tisztelete, megővése, a művészeti hatások befogadása az ilyen családokban a fiatalok személyiség-jegyévé válik. Azt az „alapigazságot” is igen sokan elfogadják, hogy a társadalmi normákat és az ún. „viselkedési mintákat” a szülők és a pedagógusok közvetítik leggyorsabban és egyben a legintézetesebben a gyerme-

kek felé. Eppen ezért meghatározó a partnerek munkakapcsolata, példamutatása, erkölcsi-politikai magatartása, pedagógiai kultúrája, műveltsége stb. Az is igaz, és ezt sem kell bizonyítani, hogy a nevelés eredményessége leginkább az érzelmi neveléstől függ. Azt pedig senki sem vitatja, hogy az érzelmi indítékokat, beállításokat, „hozzállásokat” stb. elsősorban a család alapozza meg. A pedagógusok is jól tudják, hogy a gyermekek érzelmi világának fel-tartása és gondozása nélkül eredményes és átfogó személyiségnevelés nem lehetséges.

A tanítási órák a közművelődési formák, csoportok nevelési, oktatási, ismereti, terjesztési feladatai között az összefüggések, törvény-szerűségek meglátását, felismerését az érzelmi töltések nagymértékben elősegítik vagy gátolják. Ezt ismerve mégis előfordul, hogy türelmetlenségből, időhiányból stb. pont erre nem fordítunk kellő gondot. Az életszínvonal emelkedése, a jobb anyagi feltételek biztosítása a családok egyik részét ún. „produktív” szemléletre” kényszerítette és sok családban megváltoztatta az értékrendet. Ez az érzelmi kapcsolatok, kötődések és a családok összetartó erőinek fellazulását eredményezte. Megfigyelhető az is, hogy mivel tudják a szülők, hogy érzelmileg nem tudnak hatni gyermekükre — helytelenül — anyagiakkal (zsebpénz, külföldi utazás, ruhák, iparcikkek) igyekeznek azt kompenzálni. Kevesen gondolnak ugyanis arra, hogy a mindent megadó, de semmit sem követelő szülői gyakorlat ugyanolyan káros, mint a gyermek képességét meghaladó elvárás.

NEVELÉSÜNK FEHÉR FOLTJA AZ ÉRZELMI NEVELÉS

A fentiek ellenére mégis az utóbbi években egyre erőteljesebb tendenciaként jelentkeznek az érzelmi nevelésben tapasztalható különböző bizonytalanságok, hibák és eredménytelenségek. Egyre gyakrabban találkozhatunk elfáradtsággal, kiábrándultsággal, gátlatlansággal, önzéssel, agresszivitással stb. Mindezek ismeretében felmerül a kérdés: mi ennek a tendenciának az oka?

Az okokat elemezve megállapíthatjuk, hogy különbözőek, bonyolultak és nagyon összetettek. Ennek ellenére a probléma legfontosabb szempontjai mégis körvonalazhatóak. Az 1961-es iskola-reform első magyar „nevelési programjában” a legérettebb erkölcsi tulajdonságok fejlesztése között meg sem említik az érzelmi nevelést. A program leginkább a világnézetű politikai nevelésbe ágyazottan a pozitív politikai érzelmek felkeltését tűzte ki célul. Az egyik tény tehát az, hogy a nevelési tervben háttérbe szorult az érzelmi nevelés. A pedagógiai gyakorlatban pedig a

mai napig sem tudtuk általában tenni a nevelés-oktatás egységét, a nevelés-központú és képességfejlesztő centrális óra és művelődési kisközösségek vezetését. Következésképpen a nevelés személyiségfejlesztő funkciója és hatása emiatt is háttérbe szorult.

HELYTELEN, HA TÜRELMETLENEN VAGYUNK!

A hangos és türelmetlen beszéd igen káros, sok felzúdulást okozhat a tanulóknak. A gyermek hamar megszokja a hangos beszédet és többnyire csak akkor dolgozik, ha „ráordítanak”. Ezeknek a tanulóknak a figyelme hamar ellustul és „szórttá” válik. Az állandó hangos szülői vagy nevelői beszéd elnyomja a gyereket, csökkenti „entudatát” és akaraterjét. A türelmetlen hangos beszédre lelki alkakuk, beállítottságuk szerint különbözőképpen reagálnak a gyerekek. Az érzékenyebbekben kisebbségi érzést, félelmet, az erősebb

idegzetükben pedig ellen-szenvet, dacot, ellenállást vált ki. Kevesen tudják, hogy az „emelkedett” hangú nevelés sérti a gyermek önértékét és egyben torz jellemformáló hatású. Vannak olyan gyerekek is, akik csökkentik érzelmi igényüket, közönyöskötte, cinikusok válnak. Mások pótló jellegű érzelmi kapcsolatokkal ellégítik ki természetesen érzelmi igényüket, melyet a családi és az intézményes nevelés során nem találtak meg. Ezt általában galerik és egyéb társadalmon kívüli csoportokban próbálják megtalálni.

SZEMLÉLETVÁLTOZÁSRA VAN SZÜKSÉG

A helyes érzelmek kialakítása a legbonyolultabb családi és iskolai nevelőmunka egyike, melynek alapja az érdelemgazdag (de nem érdekteljes) légkör. Minden szülőnek látnia kell, hogy az egyre hatékonyabb intézményi nevelési gyakorlat ellenére az érzelmi nevelésért elsősorban ő a felelős. Ez nem azt jelenti, hogy az iskolának nincs mit tennie, sőt a sajátos eszközeivel meg kell tanítania az érzelmi élet feletti önuralmat, nagyobb gondot kell fordítania az intellektuális (kiváncsiság, érdeklődés, felfedezés, csodálkozás, sikerélmény), az erkölcsi (munka szeretete, megbecsülése, közösség tisztelete, szerénység, állhatatosság, küzdeni tudás), valamint a különböző esztétikai és etikai érzelmek fejlesztésére.

Az érzelmi élet gondozásában különös jelentősége van az esztétikai hatásoknak. Ezért a legfontosabb feladat, hogy a gyermeket képessé tegyék a különböző esztétikai hatások befogadására, hogy észrevegye a szé-

pet, számára élményszerző forrásává váljon. Az érzelmi nevelésben ugyanolyan fontos az őszinte érzéseket tápláló, meggyőző hangvételű beszélgetés is, ahol szót válthatunk a munkahelyünk sikereiről, a település fejlődéséről, a művészeti alkotásokról és a mindennapi élet-ről.

A művészeti alkotások érzelmi hatásai közismertek. Az érzelmi nevelésben mégis a legfontosabb a gyermekek öntevékenysége, alkotásai, mert a cselekvésük során keletkező érzelmek sokkal mélyebb hatásúak, jobban formálják érzelmi életüket. Eppen ezért nagyon fontos a különböző „cselekvési lehetőségek” biztosítása a családban és az iskolában egyaránt. Külön gondot jelent a negatív érzelmek elleni harc. Úgy szüntethetjük meg leghamarabb és legeredményesebben, ha lehetőleg nem alkalmazunk tiltást, büntetést, szidást stb., mert ezek negatív módszerek és általában az ellenkező hatást váltják ki.

Dr. Papp János

A tudomány határai

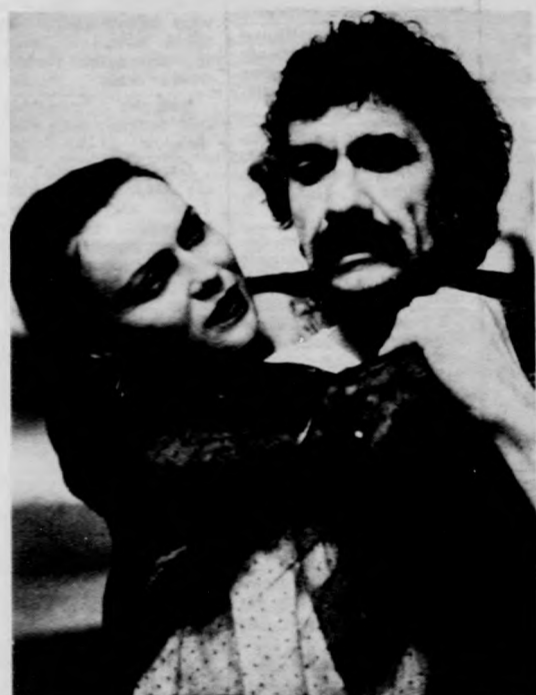
A természettudományok (fizika, kémia, biológia és határtudományaik, technikai tudományok) legújabb eredményeiről, jelentőségéről, a tudomány által feltáruló távlatokról szervez előadás-sorozatot a Kossuth Egyetem közművelődési titkársága. Az október végén induló sorozat előadásait az egyes tudományágak jelentős, nemzetközileg elismert művelői tartják. A helyszín az egyetem K/2-es terme a belépés díjtalan.

Az első előadás, október 31-én 18 órától dr. Gyulai József (Központi Fizikai

Kutató Intézet) vázolja a mikroelektronikai kutatások mai eredményeit és lehetőségeit. November 12-én dr. Berényi Dénes (ATOMKI) a fizikai tudományok mai állásáról tart előadást. November 14-én dr. Székely Sándor (JATE Kibernetikai labor) a kibernetikáról, november 21-én dr. Raskó István (MTA) Biológiai Kutató Intézet, Szeged) a molekuláris genetikai gyakorlati alkalmazásáról beszél. A sorozat november 27-én dr. Pólya Kálmán (BIOGAL) Biotechnológiai forradalom című előadásával zárul.

Euripidész-Sartre: Trójai nők

Bemutató a Kölcsény Művelődési Központban

Kasszandra és Talhybiosz (Jancsó Sarolta és Csendes László)

Jelenetkép az előadásból. Előterben Hegedűs Erzszi (Hekabé) és Heléna (Szennyai Mária) (Fotó: Iklódy János)

A nézőtérben hideg van, a színpadon — nyilván az állandó huzat miatt — még hidegebb, sok a beteg színész; mellhártya- és tüdőgyulladás, hangszalaggyulladás, nátha, torokfájás — akárha egy járóbeteg-rendelőbe toppantunk volna. A diagnózis ugyan múlt heti, a múlt péntekre tervezett, de a fenti problémák miatt elmaradt bemutató előtt vétett fel, tehát okkal remélhetjük, hogy a helyzet a mostani péntek, október 11-re gyökeresen megváltozik. A Kölcsény Művelődési Központ színháztermének adottságai, technikai lehetőségei — melyekről egyetlen rendező sem tudott még biztató szavakat szólni — változatlanok maradnak, ezzel az ösproblémával a jelzésen kívül mi sem tudunk érdemben foglalkozni.

A tény, most már, s higgyük, hogy végleges: a Csokonai Színház társulata pénteken este hét órai kezdettel bemutatja — az évad második premierjeként — Euripidész-Sartre Trójai nők című drámáját. A művet Illyés Gyula fordításában játsszák. A színházhoz most szerződött fiatal rendező, Gergely László irányításával.

A rendező, Adam Ottó tanítványaként, osztályában már főiskolásként kapcsolatba került a görög drámákkal; talán emiatt, talán erendően érdeklődése okán, szereti és szívesen rendezi a klasszikus görög darabokat.

— Az egyik legszebb, legemberibb dráma számomra a Trójai nők. Semmiféle külső politikai aktualizálással nem kell, nem is akarom beborítani: a belső helyzeteire, a belső drámákra akarok figyelni. Nem a felvállalt halál, hanem az értelmetlen halállal való szembeszegülés drámája a mű. Amely azonban úgy statikus, ahogyan van: nagy szerepet kellett tehát szólni a fénynek, a hangnak. És hinni a szavak, a drámai nyelv erejében: a színészek számára is nehéz, komoly feladat a klasszikus drámai szöveg visszaadása.

A bemutató előadás főbb szerepeit Hegedűs Erzsébet (Hekabé), Jancsó Sarolta (Kasszandra), Szennyai Mária (Heléna), Fekete Györgyi (Pallasz Athéné), Simon Mari (Andromaché), Szeli Iláikó (Karvezető), Dániel Zsolt (Poszeidón), Csendes László (Talhybiosz), Horányi László (Menelaosz), továbbá Kószáli Ibolya, Zakar Agnes, Boros Mária és Tóth Edit játsszák. A díszleteket meghívott vendégként Khell Csórsz, a jelmezeket Pilinyi Márta tervezte.

Nem várt bravúr idegenben

DMVSC-ZTE 3-2 (0-1)

Zalaegerszeg, 7000 néző, vezette: Maczkó (Szabó J., dr. Szőke).
DMVSC: Mező - Szűcs J., Nagy L., Kiss, Szabó L. - Magyar B., Bücs, Till, Szabó J. - Mörlet, Benyó, Edző: Dr. Puskás Lajos.
ZTE: Balázs - Varga, Csepregi II., Pecsics, Péter - Sipos, Soós, Czigány, Galántai - Nagy I., Gass, Edző: Gellei Imre.
Csere: Gass helyett Farkas a szünetben, Szabó L. helyett Cseke az 55. Búcs helyett Supka az 58., Soós helyett Rózsa a 67. percben.
Gólszerzők: Csepregi II. (11-esből) az 5., Benyó az 50., Bücs az 56., Péter a 70., Szűcs J. a 74. percben.
Sárga lap: Szabó J. az 5., Cseke a 80. percben.
Szögletárny: 6-2 (2-1) a ZTE javára.

Mivel a mérkőzés előtt Mohácsi lábában egy ideg becsípődött, ezért nem tudta vállalni a játékot, s helyét hosszút idő után Till foglalta el.

5. perc: Sipos-Sóos-Sipos akció végén utóbbi közepén kiugratva Gass, akit Till elvált, a 16-oson belül. A jogos 11-es Csepregi II. vágta be a hálóba. 0-1.

Az esetenél Szabó J. reklamáit, amiért sárga lapot kapott.

A ZTE sorozatosan vezette támadásait, de eredménytelenül. Mező egyénis után bravúrosan védte Nagy J. lövéseit, majd Gass fejesét, később Péter két bombáját.

50. perc: Szünet után gyorsan egyenlített a Debrecen. Szabó J. a balszélen kapott labdát, egy csel után beivelt középre és átadást Benyó öt méterről befejelte. 1-1.

56. perc: Szabó J.-t buktatták 22 méterre a ZTE kapujától. Bücs a szabadrúgást a sorfal fölött a kapu bal oldalába lötte. 2-1 a Debrecen javára.

70. perc: Czigányt gáncsolták a debreceni kaputól 20 méterre. Péter a bal felső sarokba lött. 2-2.

74. perc: Benyó bal oldali szögletét az elalvó védők mellett Szűcs J. négy méterről fejelte a hálóba. 3-2.

80. perc: A sorozatosan szabálytalankodó Cseket Farkas buktatásáért büntették sárga lappal.

Az első percek után alig-ha gondolta volna valaki a

nézőtér, hogy három gólt és mindkét pontot elviszi Zalaegerszegről a vendégcsapat. Az első félidőben látványosan, tetszetősen játszottak a hazaiak és hamar vezettek is. Később azonban elvesztették a vezetést. A debreceniek ekkor még első-sorban a védekezéssel törődtek, csak elvétve jutottak el Balázs kapuja elé.

Szünet után megváltozott a játék képe. A váratlan debreceni gól megzavarta a Zalaegerszeget, amely csak az előny visszaszerzésére összpontosított. Ezt jól kihasználták a vendégek, hiszen vezetésre is szert tettek. A ZTE elkecsereget próbálkozásai csak az egyenlítéshez voltak elegendők. Viszont tovább rohantak, s közben elfelejtkeztek a védekezésről. Ezt jól használta ki a deb-

receni csapat, és egy gyors ellentámadásból a győztes gólt is megszerezte. A ZTE önmagát verte meg, hogy nem használta ki az első félidőben a lehetőségeit. Mit sem von le ez a debreceniek győzelmének értékéből, hiszen jól ráéreztek ellenfelük megingására és ezt a maguk javára tudták fordítani.

Jók: Mező, Szűcs J., Szabó J., Bücs, Benyó, illetve Péter.

Ekler Elemér

Az NB I. további eredményei: Haladás-Békéscsaba 0-1 (0-1), Siófok-Rába ETO 0-0, Volán-Videoton 0-0, MTK-VM-Tatabánya 1-0 (1-0), Pécsi MSC-Csepel 2-1 (1-0), Ú. Dózsa-Bp. Honvéd 2-3 (1-2), Ferencváros-Vasas 1-0.

A bajnokság állása:

1. Bp. Honvéd	13	9	3	1	22	-9	21
2. Pécs	13	8	3	2	25	-12	18
3. MTK-VM	13	6	3	4	18	-15	15
4. F-város	13	6	3	4	17	-16	15
5. Tatabánya	13	4	6	3	12	-14	14
6. Rába ETO	13	3	7	3	22	-19	13
7. Z-egyszer	13	3	7	3	22	-20	13
8. Haladás	13	5	3	5	17	-17	13
9. Debrecen	13	4	5	4	15	-19	12
10. B-csaba	13	4	4	5	16	-17	12
11. Vasas	13	4	4	5	18	-20	12
12. Videoton	13	3	6	4	12	-15	12
13. Ú. Dózsa	13	4	3	6	17	-21	11
14. Bp. Volán	13	3	5	5	16	-22	11
15. Siófok	13	3	3	7	14	-19	9
16. Csepel	13	3	-	10	10	-22	6

Ők így látták...

Dr. Puskás Lajos: Az első 15-20 perctől eltekintve nagy-szerűen játszott a csapat. Szünet utáni eredményességünkkel tovább emeltük a mérkőzés színvonalát. Nagyon szeretném, ha végre saját közönségünk előtt is tudnánk így produkálni.

Gellei Imre: Az előny - ami idegenben a Pécs legyőzésével szereztünk - ezzel a vereséggel elvesztett. A Debrecen a kínálóbb helyzetet százszázalékosan kihasználta.

Bücs Zoltán: Végelentül örülök a győzelemnek. Társaimmal csak egy pont megszerzésében reménykedtünk. Azt hiszem érthető, hogy örülök, amiért keztől lett belőle, amelyekhez megérdemelten jutottunk hozzá.

Mező József: Rendkívül nehéz mérkőzés volt. Úgy érzem, hogy a második félidő alapján részölgötünk a győzelemre. Örülök, hogy védekezéssel hozzájárultam a nagyszerű sikerhez.

sport

Sportrovat-ügyefeltes:
CSUBÁK ZOLTÁN
Ügyelet: 9-15! 12-ig
Telefon: 17-152

Olimpiai ötpróba

Az olimpiai ötpróba ke-rekparos túráját október 12-én rendezik Hajdú-Biharban is. A résztvevők a kijelölt helyeken úgy gyüle-kezzenek, hogy a rajtra mindenütt kilenc órakor ke-rül sor. A legtöbb résztve-vőre Debrecenben számíta-nak és az itteni próbázók (mind a nők, mind a fér-fiak) a Debrecen-Balmaz-újváros-Tiszacsége útvo-nalon teszik meg a száz, il-letve a hatvan kilométeres távot.

Ismételen közöljük, hogy a férfi nagypróba távja száz kilométer, a szintidő öt óra. A női nagypróba és a férfi kispróba távja hatvan kilo-méter, szintidő négy óra. A női kispróbázóknak har-mincöt kilométert kell ke-rekezniük két óra után. A rendezőség egyúttal alkalm-at ad arra is, hogy telje-sítsék a Róna-próbát.

Hajdú-Biharban a rendez-őség a következő gyüleke-zőhelyeket jelölte ki: Deb-recen (Hámán Kató utca, Kossuth lakanyja parkoló-ja), Hajdúszoboszló (Közgaz-dasági Szakközépiskola), Püspökladány (Új-telepi Ál-talános Iskola), Hajdúnánás (Tungsram parkolója), Haj-dúdorog (Általános iskola), Polgár (Vásártér), Hajdúbo-szörmeny (Bocskai tér), Berettyóújfalú (művelődési központ), Biharkeresztes (ta-nácsháza) és Derecske (mű-velődési központ).

ÁLLÁSPONT

VARÁZSLAT

A sport varázslatos dolgokat művel, egyik pillanatról a másikra váratlanul piros betűsre változtathatja a napot. Csodálatos az, hogy a versenynaptárban nincsenek előre kijelölt ünnepek, hiszen ma már olyan ritka, hogy a bajnokságokon a papírforma érvényesül. Sportágtól függően órák, percek vagy másodpercek alatt eldől, hogy kiknek a nyakába akasztják az érme-keket, kik azok, akiknek nevét örökre beírják az év-könyvekbe.

Egy biztos, hogy a DMVSC női kézilabdacsapatának tagjai is megérdemlik, hogy maradandóan a „perga-menre” kerüljenek. A második helyezett csapattagok, vagyis Bojtor Jolán, Csatári Éva, Dobó Ferencné, Gálfi Andrea, Hüse Judit, Huszák Erika, Katkó Andrea, Kádárné Eperjesi Ilona, Király Anikó, Nagy Katalin, Nagy Zsuzsa, Medgyessy Sándorné, Pusztai Tamásné, Szarvas Éva, Szántó Anna, Szilágyi Katalin, Szunyogh Hajnalka, Tóth Ildikó, Tóth Rózsa és Török Imréné, akiknek közösségéhez ugyanúgy hozzátartozik az ed-zőházaspár Komáromi Ákos és felesége, Éva, a szak-osztályelnökség Engi Sándorral az élen, a bázisvállala-latok dolgozói, no meg az a lelkes közönség, amely hétről hétre lélektani pluszt adott kedvenceinek az Oláh Gábor utcán.

Utóbbiak nagyon örültek annak az apró figyelmes-ségnek, amellyel a pénztáraknál leplek meg őket az utolsó hazai bajnoki mérkőzés előtt. Minden belépő-jegyhez az „ezüstcsapat” fényképét kapták meg díj-mentesen az érdeklődők. De jobb, ha azt írom, hogy a szurkolók, hiszen pénteken délután mindenki lelkesen kiabált és biztatta a csapatot a DMVSC csarnokában. S a lányok hálásan szórták a gólokat, a nézők pedig tomboltak, vagy éppen sportszerűen megtapsolták az ellenfelet is.

Mindenki egyet, a győzelmet akarta és a hangulat magával ragadó volt. Különösen a hármas sípszó után, amikor több százan ünnepeleék Tóth Ildikókat. Bizo-nyára tetőfokára hágott volna a parádé, ha már akkor megtudjuk a váratlan eredményt, hogy a vetélytárs, a Budapesti Spartacus vereséget szenvedett és ezzel a DMVSC behozhatatlan előnyre tett szert a második helyért.

Kinek-kinek estefelé vagy másnap lett tudomása ar-ról, hogy a sport pénteken délután ismét varázslatot művelt, hiszen felrúgva a papírfomat, a mi lányaink-nak juttatta az ezüstérmet és csalt szemükbe öröm-könyveket, egyúttal piros betűs ünnepnapra változtat-ta számukra október negyedikét.

Cs. Z.

SOROKBAN

Ma, csütörtökön délelőtt 10 órá-ól megkezdődik a 23 szabadfo-gó birkózó világbajnokság a Budapesti Sportcsarnokban. A magyar főváros soron kívül ju-tott a megtisztelő rendezési jog-hoz, hiszen Spanyolország ko-rábban anyagi nehézségekre hi-vatkozva visszavonta vendéglátó szerepét.

Hódos Imre egykori olimpiai bajnokunk, nemzetközi bíró, is-mét feladatot kap sportága vi-lágeseményén. A neves szakem-ber is részt vett tegnap Buda-pestben a bírónak a szabadfogá-sú világbajnokságot megelőző továbbképző értekezleten. Mátol pedig mérkőzésvezető lesz.

Jelentős nemzetközi sport-tanácskozás kezdődik pénteken Budapestben. Az Európai Olimpiai Bizottságok Szervezetének (ENOC) főtitkárja - szám szo-rint harmincegyen - jönnek el a magyar fővárosba, hogy meg-vitassák többek között a nem-zeti olimpiai bizottságok és a nemzetközi szövetségeknek együttműködésének kérdéseit.

Az I. számú Lakótelepi SE és a városi teniszszövetség péntek-ől vasárnapig rendezel mek Deb-recen az évi „amatőr” teniszbaj-nokságát. A DUSE tenisztelepén pénteken délután 2 órakor kez-dődik a verseny, szombaton reg-gel 9 órakor a veterán és a női viláddal folytatódik, vasárnap pedig 8 óratól rendezik a mér-kőzéseket. A nevezési díj 100 fo-rint. Nevezni vagy a helyszí-nen, vagy a 12-634-es telefonszá-mon ma, csütörtökön délután 2 óráig lehet. Igazolati versenyzők nem indulhatnak.

Pozsgal Katalin, a DUSE NB II-es női röplabdacsapatának tagja szerdán a DMVSC NB I-es gárdájához igazott.

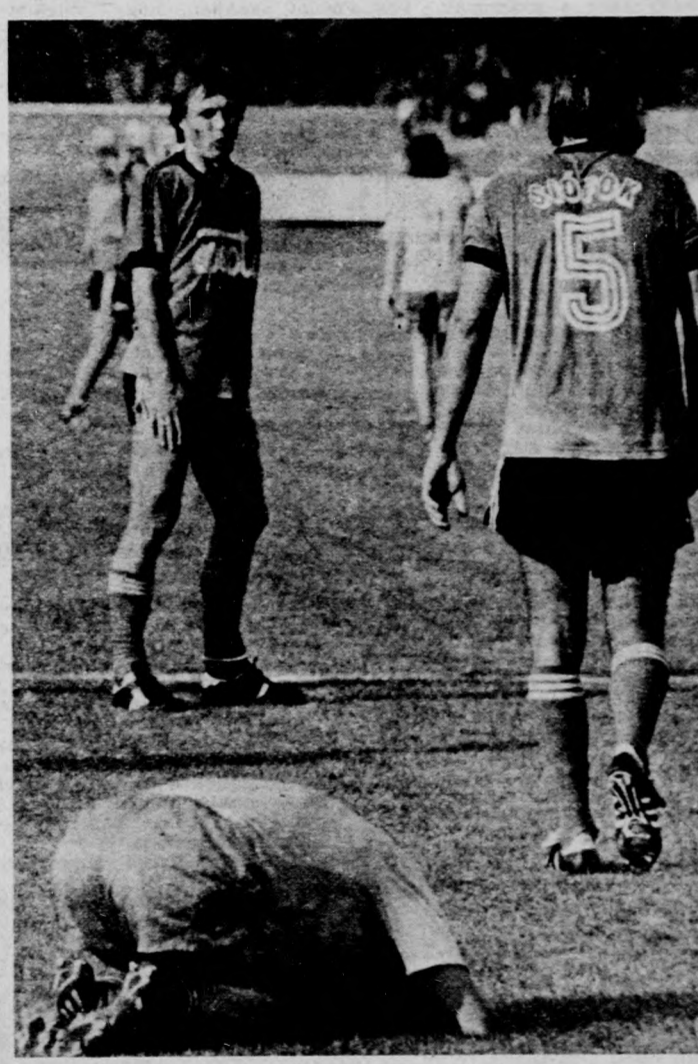
Holnap, pénteken délután két óratól a DMVSC NB I-es labda-rúgócsapata Kabán barátságos mérkőzést vív a Kabai Egyetér-tés megyei bajnokságban sze-replő gárdájával. A találkozót Nyilas Csaba vezeti.

Harmincesztendős korában autóbaleset következtében meg-halt Ludo Coeck, a kiváló belga labdarúgó. A nagyerejű lövései-ről híres 46-szoros válogatott kö-zéppályás - aki korábbi klub-jával, az Anderlechttel KEK-et és UEFA Kupát is nyert, mosta-nig pedig az olasz Ascolihoz tartozott - Antwerpen külvá-rozában éppen orvosi kezelésre sietett, amikor gépkocsija az esős úton megcsúszott és egy te-herautóval összeütközött. A já-tékos a kórházban halt bele sé-rüléseibe.

Újra nyit a műjélpálya. Októ-ber 12-én, szombaton újra me-nyitja kapuit a DMVSC Oláh Gá-bor utcai műjélpályája. A min-dennap nyitva tartó létesítmény 7.30-tól 11; 12.30-15.30 és 17-től 20 óráig várja a korcsolyázni vá-gyókat. A belépődíjak árát fel-nőteknek 30 forint, diákoknak, nyugdíjasoknak 15-15 forint, a kisérőjegy 5 forintba kerül. Ha a közép- és általános iskolások szervezeten látogatják meg a műjélpályát, akkor a délelőtti órákban díjmentesen használ-hatják. A pártoló tagsági igazol-mánnyal rendelkezők héttől egész nap díjmentesen korco-solyázhatnak.

Fotósszemmel

Lehet, hogy az utolsó napsütéses hét vége volt az el-múlt szombat és vasárnap? Legalábbis erre gondolhat-nak nosztalgiaival a mostani esőre álló időt látva a sportbará-tok is. Remek időben játszották le a megyében a labdarú-gó-mérkőzéseket. Többek között a DMVSC-Siófok talál-kozót is, amelyen Kalmár István felvételi készületek. Fo-tóriporterünk a Dózsa-győzelmet hozó kézilabda-mérkő-zésre is ellátogatott, Nagy Gábor pedig a DMVSC ezüst-érmes női kézilabdacsapatának utolsó hazai mérkőzését örökítette meg.

A 11-es előtti pillanat. Sza-bó József betört a 16-osra, majd Nagy M. és Pardavi ollóba fogták. A 16-os vona-lánál Szabó L. követte az akciót

Van, amikor a labdába rú-g-nak nagyot, de olyan is, amikor az „visszaut”. Bizo-nyára ezért kucorodott ösz-sze a debreceni játékos, mi-közben Virágh (5-ösben) résztvevője tovább ballagott

A balszélső Szántó Annát sokszor még szabálytalanul se tudták feltartani a tata-bányai védők az NB I-es női kézilabda-mérkőzésen

Sipos átlövési kísérlete a Bp. Honvéd elleni győztes kézilabda-mérkőzésen

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádiónaplo
1. Freib. (19)-Darmstadt (2)	x,2	x,2	2,1 x,2
2. FC Homb. (8)-Kassel (1)	2,1	1,2	1 1
3. Oberh. (17)-Blau-W. (11)	1,x	x	1,2 x
4. Hertha BSG (15)-Watten. (9)	1,2	1,x	x,1 1
5. Bielefeld (3)-F. Köln (5)	1,1	1,x	1 1 x,2
6. Avellino (14)-Róma (4)	x,1	x,2	2,x x
7. Bari (10)-Intern. (6)	2,1,x	x	x,2 2
8. Fiorent. (2)-Napoli (5)	x	x,1	1,x 1
9. Torino (7)-Juventus (1)	x,2,1	x,2	x,1 x,2
10. Verona (9)-Sampd. (12)	1,x	1,x	1,2 1
11. Cagliari (12)-Sambened. (6)	x	1,x	x 1
12. Cremonese (18)-Pescara (8)	1,x	x,1	1,x 1
13. Lazio (4)-Triestina (2)	x,1	x	1,2 1
14. Monza (14)-Bologna (9)	1,x	1,2	1,2 1,x
15. Empoli (13)-Arezzo (17)	x,1	x	1 1
16. Perugia (20)-Campob. (19)	1,x	x,1	1 1

VILÁG PROLETÁRIUS EGYESÜLETÉK

HAJDÚ-BIHARI

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIÁLISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Munkanap-áthelyezések

Az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnökének rendelkezése szerint a november 7-i ünnepet megelőző és követő napokon módosul a munkarend. November 6-án, szerdán a pénteknek megfelelő munkarendben dolgoznak az érintett munkahelyeken, november 7-e, csütörtök ünnep, munkaszüneti nap, november 8-án, pénteken lesz a heti pihenőnap, november 9-e, szombat szabadsnap, november 10-én,

vasárnap pedig a szerdai-nak megfelelő lesz a munkarend. Így ehhez az ünnephez három munkaszüneti nap — csütörtök, péntek és szombat — kapcsolódik.
 A lakosság megfelelő ellátása érdekében az érintett ágazati miniszter a fentiek-től eltérően határozhatja meg a kereskedelmi és a szolgáltató boltok nyitva tartását, illetve az általánostól eltérő munkaidőbeosztásban dolgozók munkarendjét.

Diszperzitszín

A Trinát Color zománccs-festékhez hasonlóan a jövőben a Diszperzit falfestéket is különféle színekben, előre keverve vásárolhatják meg az érdeklődők. A Budalakk Festék- és Műanyaggyár falfestéket eddig csak a fehér alapszínben lehetett kapni, amit mindenki otthon színezett olyan árnyalatúvá, amilyenre szüksége volt. A Budalakk fővárosi és vidéki mintaboltjában új szolgáltatásként ezután a Diszperzit mosható festéket is kivánság szerint színezve adják át a vásárlóknak. A választék igen nagy több mint 200-fé-

le, a Trinát Color árnyalataival megegyező színeket tartalmazó palettáról választhatják ki a vevők, hogy melyet is akarnak. Ez a bősége kínálat lehetővé teszi, hogy az ajtók, az ablakok, a falak, a radiátorok, a külső vezetékek színei harmonikusan illeszkedjenek egymáshoz, illetve a bútorokhoz, a szobák belső hangulatához.
 A Diszperzit falfestékből az idén a tavalyinál kétfézer tonnával többet, 10 ezer tonnával készítenek, s ezen belül az igényeknek megfelelően szállítják majd a festék új változatát. (MTI)

Egy asszony és négy férfi

A HÉT FILMJEI

A szovjet film ünnepe keretében vetítik a filmszínházakban a *Holger Drakman* novellája nyomán, *Algimantaz Pujpa* által rendezett *Egy asszony és négy férfi* című színes, szélesvásznú szovjet filmet.
 Színes, szinkronizált szovjet—cehszlovák—román mese-film a *Vándorlások meséje*. A filmet a világhírű színész és rendező, *Alekszandr Miita* írta és rendezte.

Színes szovjet kalandfilm *Alexander* nem tökéletes film. Mégis egészében véve szüntelen győzelem: az EK-nyal család nagy, lüktető családi egység, az ember elhiszi Oscar szintársulatának valóságosságát. Azoknak, akik megőrizték Bergmanba vetett hitüket, kifejezetten megkönnyebbülés, hogy nem a „Bergman soha nem csinálta jobban a visszafogott túláradást, a teret és felszabadító mozgást sugalló szerleomló bájt... A *Fanny* és

1985. OKTÓBER 10.
CSÜTÖRTÖK
 @EDEON NAPJA
 A Nap kel 5.55 —
 nyugszik 17.06 órakor

VARHATÓ IDŐJÁRÁS CSÜTÖRTÖK ESTIG:
 Eleinte gyakran lesz erősen felhős az ég, és szörványosan előfordulhat kisebb eső, záporos. Később nyugat felől csökken a felhőzet, és csütörtökön több-kevesebb napsütés mindenütt várható. Csapadék már nem valószínű. Az északi szél időnként még élénk lesz. A legacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8—13, a legmagasabb nappali hőmérséklet 16—21 fok között alakul. (MTI)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz évvel ezelőtt, 1885. október 10-én született, és 77 éves korában, 1962-ben hunyt el Walter Anderson német folklorista, irodalomtörténész és numizmatikus.
 Országosági ést—német családból származott; apja a kazanyi egyetem professzora volt. Itt kezdte meg a tanulmányait, majd Szentpétervárot és Berlinben folytatta. Germán, valamint román filológiát tanult. 1918-ban doktorált a kazanyi egyetemen a nyugat-európai irodalom professzora lett. A szocialista forradalom elől előbb Minszkbe, majd Tartuba menekült, s az ott újonnan megszerzett egyetemen az ést és az összehasonlító népköltészetudomány professzora, az ést népköltési archívum egyik irányítója lett. 1943-ban Münchenbe, majd Kielbe ment, s haláláig ott volt egyetemi tanár. Munkásságának fő területe az összehasonlító mesekutatás, bámulatos nyelvi és anyagismeretével (A magyar folklór publikációit is behatóan ismerte) a földrajz—történelmi iránzat metodikáját követve, azt továbbfejlesztő, példászerű anyagbőségű műveket alkotott.
 A nemzetközi mesekatalógusba dolgozta be az ést rendezésében közzétett török és magyar mesekatalógusok típusait. Nagyhatalú, ám konzervatív tudós volt; műveinek végkövetkeztetése ma már itt-ott korrekcióra szorulnak.

PROGRAMOK

Oktober 10., csütörtök
Debrecen
 15.00 óra: Arpad téri ABC-árnyaz — étkezési és diétás-tanácsadás.
 16.30 óra: Kőlcsey Művelődési Központ — kisfilmkedvelő órája a Hatvani tereben.
Hajdúörszörmény
 15.00 óra: Silye Gábor Művelődési Központ — az AFESZ dolgozóinak részére étkezési tudnivalókat ismertet dr. Herczeg Ferenc.
Balmazújváros
 14.30 és 16.30 óra: Veres Péter Művelődési Központ — vendéglátó a Népszínház táncgyűjtése.
Hadháztégias
 18.00 óra: Földi János nagyközéleti könyvtár — emlékest Kosztolányi Deszö születésének 100. évfordulója alkalmából.

NÓTAEST AFESZ-TAGOKNAK. A Debreceni AFESZ a Horváth Árpád Művelődési Házban október 12-én 17.30 órai kezdettel nótaestet szervez. Valakinek muszikálnak címmel Kovács Apollónia mutatja be műsorát. Kísér Oláh Kálmán és zenekara. A jegyeket a szövetkezeti tagok a tagsági könyv felmutatása mellett térítés nélkül kapják.

KÖZLEMÉNYEK

Értesítem a lakosságot, hogy Debrecen, Hun u. trafóállomástól 1 kw-os földkabel épül a Hun u. —Miképcsi u. —Veker u. —Ponyva F. u. útvonalon. Az építés időtartama: 1985. október 3—20-ig. Felolós kivittele: Nagy János és Kiss Ilés villanyterelő kisiparosok Debrecen, Sámsóni út 106. Építető: Zsigó László Debrecen, Simonffy u. 12. (x)
 A szövetkezeti hetek rendezvényesorozat keretében a Debreceni AFESZ október 11-én, 15 órai kezdettel kistermelők—kerttulajdonosok találkozóját szervezi szakmai vezetők közreműködésével. Helye: Kertészeti bevásárlóközpont, Debrecen, Széchenyi u. 28. Minden érdeklődőt szeretettel várunk! (x)

A kö...
 az 1...
 végr...
 MEGKE...

Csütörtök...
 les őszi üléss...
 törvényhozó...
 részt vett Lo...
 Kádár János...
 titkára; Láz...
 Az őszi ü...
 Kegyeletes s...
 ülésszak óta...
 képviselőkrő...
 Az elhunyt...
 jegyzőkönyv...
 vevői egyper...
 letüket.
 Ezután az...
 Elnökség jel...
 választókerü...
 a pótképvisé...
 mandátumát

Lázár

Tisztelt orsz...
 Tisztelt képv...
 sak!
 A kormány...
 ramját tárgyal...
 si ülésszak sze...
 kedik azoknak...
 tóságok belpo...
 lnyeknek a sor...
 a Magyar Sz...
 kaspárt XIII...
 nyitott meg. F...
 több fórumán...
 zása, felszab...
 évfordulójának...
 se, a választás...
 ban pedig a s...
 és a Hazafi...
 kongresszusi e...
 lehetőséget ad...
 arra, hogy tör...
 ból névze te...
 eredményeink...
 jainkat, terv...
 szocialista épí...
 A kép, amel...
 minden hazáj...
 bert jó érzéss...
 új tettekre ös...
 gunk választot...
 va, marxista—...
 tunk vezetésé...
 ve az új társa...
 sével járó n...
 mindig készer...
 tal igényelt...
 az elmúlt évt...
 ténelmi horde...
 kat oldottunk...
 helyén új Ma...
 letett, amelyb...
 — az egykor...
 sága — viss...
 és szilárdan...
 van.
 Belpolitikai...
 bil. Minden...
 állampolgár,
 gyen is a V...
 zetésige, egy...
 vez. A közös...
 vetségi polití...
 sódó szocialis...
 ság tag teret...
 tudó és akar...
 mára. A t...
 folytató M...
 amelyet alig...
 meg az éhség...
 világ, ma k...
 gazdasága, e...
 dó ipara, a...
 mezőnyben...
 mezőgazdasá...
 zánkban telje...
 tottság és

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIÓ

MOZI
 Országos premier előtt!
 Az olasz nyelvű *Frigyáda fosztogató* (amerikai). Kedvezményes név érvényesek! Vig n. 9. Híradó f. 10.
 Egy asszony és négy férfi (szovjet). Vig hn. 4, 6, Apolló n. 12, hn. 2, Klinika 5, n. 8.
 Az élet muzsikája (magyar). Delta 2, 6, Horváth Árpád f. 7.
 Fanny és Alexander I—II. (svéd). Vig n. 10, Apolló 6, Művész f. 5.
 Vándorlások meséje (szovjet). Vig hn. 2, Apolló 4, Meteor 3.
 Budapesti tavasz (magyar). Híradó f. 12, hn. 2, hn. 4.
 Feketezakáll szelleme (amerikai). Vig hangra f. 5, f. 7.
 A férfikaland elmarad (cseh). Alfa 6.
 Az istenek a fejkre estek (botswanai). Meteor n. 6, n. 8. Neven: Senki (olasz). Meteor mese 3, n. 6.
 Arizona (amerikai). Apolló 18.
 Zártkörű: Híradó hn. 6, hn. 8.

SZÍNHÁZ

Október 10., csütörtök
 Csokonai:
 7 óra: Bánk bán — Jászai-bérelt.

TELEVÍZIÓ

BUDAPEST, 1.: 8.53 Műsorismertetés. 8.55 Tévétna. 9.00—9.55 Iskolatév. 9.55 A vihar. Angol film (ism.). 12.00 Képv. 15.15—16.05 Iskolatév. 16.08 Műsorismertetés. 16.10 Hírek. 16.15 Kamera. 16.45 Műsoron a számítógép. Angol ismeretterjesztő filmsorozat. X7. rész (ism.). 17.10 Képv. 17.15 Tévétna. 17.25 Tizen túllak társasága. 18.15 Az Országházról jelentjük... 18.55 Reklám. 19.10 Tévétna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 „Szellők szárnyán”. Fuzsaka—est a IV-es stúdióban. 21.00 Hírháttér. 21.50 A nevem: Fábrián Eva. 22.00 József Attila és kortársai. Zek Zol-

tán. 22.25 Tv-híradó. 3. 22.35 Himnusz.
BUDAPEST, 2.: 17.18 Műsorismertetés. 17.20 Telesport. A télelvi Világ Kupa. 18.25 Képv. 18.30 Pocok, az ördögmotoros. Tévéfilm gyerekeknek. 3. rész. 19.00 A Koreai Munkapárt négy évtizede. 19.35 Beethoven: c-moll szonáta. 20.00 A nagy sivatagok, VI. 6. rész. A sivatagi sivatagok. 20.30 Tv-híradó. 2. 21.10 Reklám. 21.15 Szabadfoglalkozású birkozó VB. 22.15 Képv. 22.25 Tüdni és akarni. Dokumentumfilm.
POZSONY, 1.: 9.20 Dokumentumfilm. 9.40 Ház a sziklák alatt (ism.). 11.15 Tévétna. 11.45—12.25 Honvédelmi magazin. 16.30 Orosz nyelvtanfolyam gyerekeknek. 16.55 Utazó-kamera. 17.25 Kelet-szlovákiai magazin. 17.50—18.20 Autósok motorosok magazinja. 18.30—19.10 Tv-magazin. 19.30 Tv-híradó. 20.05 Pozsonyi zenei napok. Hangverseny. 21.10 Vetélkedő. 21.50 Zenés összeállítás. 22.25 Tüdni és akarni. Dokumentumfilm.
POZSONY, 2.: 14.55 Sigma Olomouc—Slavia Praha labdarúgó-mérkőzés. 17.00 Zenés szórakoztató műsor gyerekeknek. 17.25 Fiataloknak. 18.05—18.50 A dícsékvő Petyko. Bolgár mesefilm. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Téli szemeszter. 21.30 Híradó. 22.00 Világhíradó. 22.10 Dokumentumfilm.
BUDAPEST, 19.00 Tv-híradó. 19.20 Gazdasági figyelő. 19.35 Riportfilmek. 19.50 Művészeti magazin. 20.15 Koncert a stúdióból. 20.50 Tv-híradó.

UNGVÁR, 17.00 Sakk VB. 17.05 Ha egészséges akarsz lenni. 17.20 Az ifjúság és a béke. 17.55 Hírek. 18.05 Éjszakai felvezetés. Film. 19.00 Híradó. 19.35 Hangverseny. 20.15 A világit eseményei. 20.30 Sakk VB. 21.30 Az eljövendő századnak. Film. 4. rész. 22.40 Hírek. 22.45 Hangverseny. 23.15 Az aranygyűrű. Dokumentumfilm.

RÁDIÓ

KOSSUTH, 4.30—7.59 Jó reggelt! 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05

AMATŐRCSILLAGÁSZ-KÖR. A *Magnitudo amatőrcsillagász-kör* októberben minden csütörtökön 18 órától a Kőlcsey Művelődési Központ Hatvani tereben várja az érdeklődőket. Ma Füzesi Zoltán tart előadást a csillagászat történetéről, jövő csütörtökön pedig Alföldi Attila, a régi és újabb csillagászati obszervatóriumokról.

AMATŐRCSILLAGÁSZ-KÖR. A *Magnitudo amatőrcsillagász-kör* októberben minden csütörtökön 18 órától a Kőlcsey Művelődési Központ Hatvani tereben várja az érdeklődőket. Ma Füzesi Zoltán tart előadást a csillagászat történetéről, jövő csütörtökön pedig Alföldi Attila, a régi és újabb csillagászati obszervatóriumokról.

AMATŐRCSILLAGÁSZ-KÖR. A *Magnitudo amatőrcsillagász-kör* októberben minden csütörtökön 18 órától a Kőlcsey Művelődési Központ Hatvani tereben várja az érdeklődőket. Ma Füzesi Zoltán tart előadást a csillagászat történetéről, jövő csütörtökön pedig Alföldi Attila, a régi és újabb csillagászati obszervatóriumokról.